

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie I./2016
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 90/2015
populárny názov	Antidiskriminačné konanie
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o rasovej diskriminácii čl. 6 Dohovor o rasovej diskriminácii čl. 5 písm. e Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2
analytická právna veta	Dôkazná situácia v antidiskriminačných sporoch je typická tým, že požiadavka, aby žalujúca strana musela preukázať, že bola diskriminovaná práve a výlučne pre svoj rasový (etnický) pôvod, a nie z iného dôvodu, je celkom zjavne nespĺniteľná, lebo preukázať motiváciu (pohnútku) žalovanej strany je z povahy veci vylúčené. Preto podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona postačuje oznámiť konajúcemu súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola účastníčkou výberového konania vyhláseného mestom Spišská Nová Ves, v ktorom sa uchádzala o jedno z troch pracovných miest terénneho sociálneho pracovníka. Vo výberovom konaní sa súčasne obsadzovalo aj jedno pracovné miesto asistenta sociálneho pracovníka. Pracovné miesta boli financované z prostriedkov poskytnutých Fondom sociálneho rozvoja. Po vyhodnotení všetkých uchádzačov o pracovné miesto sociálneho pracovníka sťažovateľka skončila na štvrtom mieste. Sťažovateľka sa žalobou podanou 26. augusta 2011 proti mestu podľa zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“) domáhala určenia, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, písomného ospravedlnenia a zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5 000 €. V priebehu konania žalobný petit čiastočne korigovala. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) žalobu sťažovateľky zamietol. Podľa jeho názoru bolo sťažovateľkinou „povinnosťou v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 antidiskriminačného zákona prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej, resp. nepriamej diskriminácii jej osoby a zároveň mala na preukázanie týchto skutočností predložiť dôkazy... V konaní však neprodukovala žiadne relevantné

	<p><i>dôkazy svedčiace o tom, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a teda k diskriminácii jej osoby z dôvodu etnicity. Len jej subjektívny názor, že bola nevhodnými otázkami komisie týkajúcimi sa jej zdravotného stavu a schopnosti riešiť konflikty diskriminovaná, nie je dôvodom, ktorý by umožňoval súdu prijať záver, že k diskriminačnému postupu výberovej komisie, resp. žalovaného, skutočne došlo... Navyše, ako vyplýva i zo svedeckých výpovedí svedkyne Š. a O., otázky obdobného charakteru boli kladené i ostatným uchádzačom. Okresný súd bol toho názoru, že sťažovateľka „očakávala preferenčné zaobchádzanie z dôvodu jej etnického pôvodu vzhľadom k tomu, že bola Rómka a ovládala rómsky jazyk. Tieto skutočnosti mohli byť pri výbere rozhodujúce, avšak iba v prípade, že by došlo k rovnosti bodov u jednotlivých uchádzačov, resp. k dosiahnutiu porovnateľných výsledkov, čo však nebol prípad žalobkyne.“</i></p> <p>Prvostupňový rozsudok napadla sťažovateľka odvolaním, v ktorom argumentovala, že v prvostupňovej fáze konania v otázke porušenia zásady rovnakého zaobchádzania dôkazné bremeno uniesla. Krajský súd rozsudkom napadnutý prvostupňový rozsudok v spojení s doplnčiacim rozsudkom potvrdil.</p> <p>V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka namieta, že krajský súd sa „nezaoberal v dostatočnej miere jej námietkami a argumentmi v konaní, ktoré predniesla“. Druhá sťažnostná námietka sa zakladá na tvrdení ústavne nekonformnej interpretácii § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Sťažovateľka ústavnému súdu navrhla vysloviť aj porušenie základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného čl. 13 dohovoru, práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného čl. 8 dohovoru, práva na rovnosť pred zákonom bez rozlišovania podľa rasy, farby pleti, národnostného alebo etnického pôvodu pri používaní hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv zaručeného čl. 5 písm. e) dohovoru o odstránení diskriminácie a práva na účinnú ochranu pred všetkými činmi rasovej diskriminácie zaručeného čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Porušenie označených práv vidí sťažovateľka v tom, že ňou tvrdenými skutočnosťami a predloženými dôkazmi sa krajský súd nezaoberal v dostatočnej miere, ako aj v tom, že ústavne nekonformným spôsobom interpretoval § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona.</p> <p>1. Prvá sťažnostná námietka sa tak obsahovo koncentruje na kvalitu hodnotenia dôkazov krajským súdom, ale aj na kvalitu odôvodnenia jeho rozsudku.</p> <p>Ústavný súd sa zameril na proces objasňovania skutkového stavu veci v žalovanom antidiskriminačnom konaní, ako aj na hodnotenie dôkazov krajským súdom. Nielen zákonná, ale aj ústavná kvalita civilného súdneho konania sa totiž podstatným spôsobom prejavuje v hodnotení dôkazov konajúcim všeobecným súdom, ktoré musí zodpovedať § 132 OSP. Uvedené ustanovenie upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá napriek pomenovaniu nevytvára všeobecnému súdu priestor pre ľubovoľné (svojoľné) hodnotenie dôkazov. Práve prípadná svojvoľnosť v procese hodnotenia dôkazov je nežiaducim prvkom v súdnom konaní, ktorý zakladá nielen rozpor postupu a naň nadväzujúceho súdneho rozhodnutia so zákonom, ale aj so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, lebo svojvoľnosť konajúceho súdu je hrubým narušením spravodlivej objektivity a kvality súdneho rozhodovania. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa totiž musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje (musí obsahovať) aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich uplatnenia v súlade s procesnými predpismi (I. ÚS 211/2012).</p> <p>Problematika ústavnej akceptovateľnosti hodnotenia dôkazov všeobecným súdom je v rovine jej prieskumu úzko spätá s požadovanou kvalitou odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Aj v posudzovanom prípade ústavný súd vzhľadom na námietky sťažovateľky musel pristúpiť k prieskumu hodnotenia</p>

dôkazov krajským súdom ruka v ruke s prieskumom odôvodnenia sťažnosťou napadnutého odvolacieho rozsudku a jeho kvality.

Antidiskriminačné spory je potrebné vo všeobecnosti považovať za náročné na dokazovanie, a to hlavne vo fáze hodnotenia vykonaných dôkazov. Dôvodom formulovaného záveru je práve špecifikum rozloženia dôkazného bremena zakladajúce sa na povinnosti žalobcu oznámiť súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať (teda nie bez pochybností ustáliť), že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze z 8. októbra 2015 vo veci sp. zn. III. ÚS 880/15 za ťažiskovú v antidiskriminačných sporoch považuje úvahu, či v konkrétnom prípade žalobca dôkazné bremeno uniesol a založil tým presun dôkazného bremena na žalovaného; taká úvaha musí vyplývať zo starostlivo zvážených skutkových okolností prípadu. Ide teda o osobitosť antidiskriminačných sporov orientujúcu pozornosť ústavno-súdneho prieskumu práve na kvalitu hodnotenia dôkazov z hľadiska toho, či konajúci všeobecný súd skutočne starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 132 OSP).

Základným dôvodom zamietnutia sťažovateľkinej žaloby na prvom stupni súdnej sústavy bol právny názor okresného súdu, podľa ktorého sťažovateľka „v konaní... neprodukovala žiadne relevantné dôkazy svedčiace o tom, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a teda k diskriminácii jej osoby z dôvodu etnicity“. Už v tejto konštatácii sa podľa názoru ústavného súdu skrýva náznak neakceptovania špecifik rozloženia dôkazného bremena v antidiskriminačných sporoch, pretože okresný súd je toho názoru, že sťažovateľka mala preukázať nielen to, že bola diskriminovaná, ale aj to, že bola diskriminovaná z dôvodu etnicity. Sťažovateľka ako žalobkyňa nebola povinná produkovať relevantné dôkazy o porušení zásady rovnakého zaobchádzania v celej jej obsahovej náplni. Tá je totiž tvorená aj kvalifikovaným dôvodom údajnej diskriminácie (§ 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona), ktorý žalobca nemusí preukázať, postačuje, ak súdu oznámi skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že pohnútkou diskriminačného konania je napr. jeho rasa či etnický pôvod (IV. ÚS 16/09).

Okresný súd sa následne zamerl na otázky o zdravotnom stave, ktoré boli kladené pri ústnej časti výberového konania sťažovateľke i ostatným uchádzačkam. Potom orientoval pozornosť na formálny charakter kritérií výberového konania obsahujúcich neodpušiteľné požiadavky (minimálne vzdelanie), ako aj fakultatívne výhody (nie podmienky) použiteľné v prípade porovnateľnosti výsledkov dvoch alebo viacerých uchádzačov.

Popísané hodnotiace aspekty (otázky na zdravotný stav, povaha kritérií výberového konania) podľa názoru ústavného súdu dôkaznú situáciu v posudzovanom konaní zďaleka nevyčerpávajú. Z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu zreteľne vyplýva, že v priebehu dokazovania sa objavili aj ďalšie skutočnosti, ktoré celkový pohľad na postoj žalovaného k sťažovateľke ako uchádzačke v problematickom výberovom konaní neprehliadnuteľne dokresľujú.

1.1 Mesto vo vyhlásení výberového konania (22. septembra 2010) pri vymedzení kritérií výberového konania ako výhody pre uchádzačov demonštratívne uviedlo „skúsenosti v oblasti terénnej sociálnej práce, prípadne v komunitách ohrozených alebo postihnutých sociálnym vylúčením“, a „osobný záujem doplniť si vzdelanie“ (č. 1. 19). To napriek tomu, že v Externom pokyne Fondu sociálneho rozvoja č. 6/2010 – Príručka pre prijímateľa v rámci výzvy OP ZaSI-FSR-2009/2.1/09 (ďalej len „pokyn“) – v časti „3.2 Kritériá pre výber sociálneho pracovníka“ sa ako výhody demonštratívne uvádzajú nielen tie, ktoré pojalo do svojho vyhlásenia výberového konania mesto, ale ešte aj „uchádzač je príslušníkom rómskej menšiny...“, „účasť na predchádzajúcich vzdelávacích a komunitných aktivitách“, ako aj „znalosť jazyka cieľovej skupiny...“ (č. 1. 45). Z hľadiska vývoja dôkaznej situácie potom na rekapitulované skutočnosti nadväzovali výpovede členov výberovej komisie ako svedkov svedčiacich v prospech žalovaného, podľa ktorých „či sa niektorý z uchádzačov hlási k rómskej príslušnosti sme sa nepýtali...“ (č. 1. 329) a „znalosť rómskeho jazyka sme nezisťovali, nebolo to podmienkou“ (č. 1. 101, 327, 329 a č. 1. 330).

Okresný súd sa s naznačeným „zúžením“ výhod plynúcich pre uchádzačov, ku ktorému mesto v procese realizácie výberového konania zjavne pristúpilo, nijako nevysporiadal, a to napriek tomu, že oba listinné dôkazy predložené

sťažovateľkou i svedecké výpovede ako dôkazy riadne vykonal (strany 6– 9 a strana 11 rozsudku okresného súdu).

Dôkazná situácia v antidiskriminačných sporoch je typická tým, že požiadavka, aby žalujúca strana musela preukázať, že bola diskriminovaná práve a výlučne pre svoj rasový (etnický) pôvod, a nie z iného dôvodu, je celkom zjavne nespĺniteľná, lebo preukázať motiváciu (pohnútku) žalovanej strany je z povahy veci vylúčené. Preto podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona postačuje oznámiť konajúcemu súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

Opomenutie povinnosti vysporiadať sa s disparitou medzi kritériami vymedzenými Fondom sociálneho rozvoja a kritériami uvedenými vo vyhlásení výberového konania mestom znamená, že okresný súd v tejto časti dôkaznej matérie nezodpovedal na otázku, či zúženie výhod pre uchádzačov, ku ktorému pristúpilo mesto, je alebo nie je skutočnosťou, z ktorej možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo (§ 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona). Nadväzne potom tento aspekt ani nevyhodnotil v spojení s ostatnými zistenými skutočnosťami. Uzavrel však, že sťažovateľka „v konaní neprodukovala žiadne relevantné dôkazy svedčiace o tom, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania... z dôvodu etnicity“. Svojím neprípustným selektívnym prístupom k hodnoteniu dôkazov preto okresný súd zreteľne neprihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, tak ako mu to ukladá § 132 OSP.

Rovnakou vadou potom zaťažil svoj rozsudok aj krajský súd. Sťažovateľka na strane 2 svojho odvolania namietala, že „prijatie uchádzačiek s nižšou kvalifikáciou, kratšou odbornou praxou, neovládajúcich rómsky jazyk, od ktorých sa odlišovala etnickou príslušnosťou... na prvý pohľad vyvolali dojem, že k odlišnému zaobchádzaniu došlo práve zo zakázaného diskriminačného dôvodu“. Súčasne namietla, že okresný súd „vykonané dokazovanie nesprávne vyhodnotil, kedy dospel k vyššie uvedenému záveru“. Aj na strane 3 odvolania sťažovateľka vyjadrila nesúhlas so záverom okresného súdu, že „výberové konanie prebehlo v súlade so zákonom a pokynmi Fondu sociálneho rozvoja...“. Krajský súd sa napriek tomu so závermi okresného súdu plne stotožnil a zdôraznil, že „z vykonaného dokazovania nevyplývalo, žeby vo vzťahu k žalobkyni bol zo strany žalovaného zvolený iný postup, ako vo vzťahu k ostatným uchádzačom“. Navyše, krajský súd konštatoval, že sťažovateľka „sa mylne domnieva, že práve jej príslušnosť k rómskemu etniku mala pri výberovom konaní byť dôvodom jej prioritného prijatia. Žalobkyňa totiž prehliada, že výberové konanie sa riadilo presne stanovenými kritériami, ktoré boli vopred dané a medzi ktorými príslušnosť k rómskemu etniku nezohrávala rozhodujúcu úlohu, okrem prípadu rovnakých výsledkov pre uchádzačov.“

K citovaným dôvodom krajského súdu ústavný súd uvádza, že pokyn Fondu sociálneho rozvoja nespomína uprednostnenie rómskych uchádzačov za podmienky rovnakých, ale „porovnateľných“ kandidátov. Krajský súd (ani okresný súd) sa vôbec nezaoberal interpretáciou použitého pojmu „porovnateľnosť“ vo svetle rešpektovania zásady rovnakého zaobchádzania, a to ani na podklade preukázanej skutočnosti, že pri hodnotení jednotlivých uchádzačiek zohrával úlohu aj subjektívny prvok. Obsahom výberového konania totiž nebol len test a odpoveď na vybranú otázku, ale aj osobný pohovor.

Zároveň však krajský súd nezaujal žiaden hodnotiaci postoj k rozdielom v kritériách výberového konania podľa pokynu Fondu sociálneho rozvoja a podľa vyhlásenia výberového konania mestom, ale o kritériá stanovené mestom sa oprel bez vyhodnotenia ich povahy z hľadiska zásady rovnakého zaobchádzania. Oba konajúce súdy zjavne ignorovali eventualitu črtajúcu sa zo sťažovateľkou predložených dôkazov a spočívajúcu v tom, že nedovolené diskriminačný prístup mohlo mesto uplatniť už v štádiu určovania kritérií výberového konania, ktorým následne prebieha výberové konanie i hodnotenie jednotlivých uchádzačov formálne konvenovali.

S odvolacími námietkami spojenými s dôkazmi vykonanými v prvostupňovej fáze konania sa tak odvolací súd nevysporiadal, čo zakladá rovnaký rozpor s § 132 OSP, ako aj v prípade prvostupňového rozsudku okresného súdu.

1.2 Nezanedbateľným skutkovým aspektom žalovaného antidiskriminačného konania, ktorý ústavný súd zistil z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu,

bol aj preukázaný fakt, že uchádzačka A. B. sa spoiatku uchádzala o miesto sociálneho pracovníka i o miesto asistenta sociálneho pracovníka. Pred výberovým konaním si preto musela vybrať preferovanú pracovnú pozíciu a rozhodla sa uchádzať o miesto asistenta sociálneho pracovníka (č. l. 12 a 13). Vo výberovom konaní sa ocitla na druhom mieste, a keďže obsadzované miesto asistenta sociálneho pracovníka bolo iba jedno, nebola úspešná (č. l. 13). Bezprostredne po výberovom konaní s ňou však mesto uzavrelo od 1. novembra 2010 na dobu určitú (do 31. októbra 2011; neskôr predĺžená do 31. októbra 2012) pracovný pomer na kratší pracovný čas na pracovné miesto „referentka sociálnych vecí“ (č. l. 322 a 323). Jej pracovná náplň napríklad spočívala v tom, že sa „podieľa... na starostlivosti o občanov, ktorí potrebujú osobitnú pomoc a o spoločensky neprispôbenných občanov“, „poskytuje občanom poradenskú starostlivosť v sociálnej oblasti“, ale aj „vyhľadáva občanov odkázaných na sociálne služby a pomoc v núdzi“ (č. l. 324). Pracovná náplň zamestnanca na pracovnom mieste sociálneho pracovníka, ktoré sa obsadzovalo v kritizovanom výberovom konaní, sa podľa pokynu sústredila na „komunitnú a terénnu sociálnu prácu“ (č. l. 40). Svedkyňa D. I. (úspešná vo výberovom konaní na miesto sociálneho pracovníka) vo svedeckej výpovedi potvrdila, že „P. B. momentálne vykonáva tú istú činnosť, ktorú vykonávame my, ale aj chodí s inými kolegami z MU, napr. do terénu“ (č. l. 336).

Sťažovateľka v prvostupňovej fáze konania na pojednávaní 3. novembra 2011 (č. l. 100) namietala, že „minimálne jeden z uchádzačov a to p. B., ktorá nespĺňala kvalifikačné predpoklady je momentálne zamestnancom žalovaného. Táto nespĺňala kvalifikačné predpoklady na soc. pracovníka, takže jej bola poskytnutá možnosť prihlásiť sa na pozíciu asistenta soc. pracovníka. Tu však neuspela vo výberovom konaní, napriek tomu, si mesto dalo tú námahu, zamestnalo ju, pracuje ako referentka soc. oddelenia, avšak reálne vykonáva funkciu terénneho soc. pracovníka.“.

S popísanou dôkaznou črtou prejednávaneho prípadu sa okresný súd vôbec nevysporiadal, nezaujal k nej žiadne hodnotiace stanovisko. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že táto námietka sťažovateľky „nie je dôvodná, keďže už pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že Mgr. A. H. (správne malo byť A. B., pozn.) sa stala zamestnankyňou žalovaného, avšak nie na základe tohto výberového konania“. Citovaný názor krajského súdu je prejavom svojvôle. Krajský súd nerešpektoval žalobný petit pripustený uznesením okresného súdu na pojednávaní 15. marca 2012 (č. l. 333), ktorým v bodoch 1 a 2 sťažovateľka navrhla konštatovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania pri prístupe k zamestnaniu. V tomto svetle nemožno tvrdenú diskrimináciu skúmať formalisticky len vo väzbe na výberové konanie a jeho výsledky, bez akéhokoľvek zreteľa na časovo a vecne nadväzujúce skutkové okolnosti (prijatie A. B. do pracovného pomeru na pracovné miesto s rovnakou, resp. veľmi podobnou pracovnou náplňou). Práve materiálne hľadisko malo byť v tomto smere pre krajský súd určujúce a s ním sa mal vysporiadať. To však neurobil, čo znamená, že neúspech sťažovateľky vo výberovom konaní hodnotil bez súvislostí s inými skutočnosťami, a tým ani neprihliadol na všetko, čo v konaní vyšlo najavo. Hodnotenie krajského súdu je preto v rozpore s § 132 OSP.

Z dokazovania vykonaneho pred okresným súdom vyplynuli aj ďalšie skutočnosti, ktoré podľa názoru ústavného súdu v spojení s už popísanými faktami sú spôsobilé vrhnúť na celkovú ustálenú dôkaznú situáciu aj iné finálne právne hodnotenie než to, ktoré okresný súd i krajský súd do výrokov svojich rozsudkov pretavili.

1.3 Sťažovateľka namietala, že do rozhodovania trojčlennej výberovej komisie zasahovala aj štvrtá osoba (Ing. P. v pozícii zapisovateľa). Mesto ako žalovaný vo vyjadrení k žalobe sťažovateľky uviedlo, že zapisovateľ ani Dr. S. (zástupca primátora) „nemali právo hlasovania alebo zasahovania do činnosti komisie“ (č. l. 88). Súčasne členka výberovej komisie Ing. K. vo vyjadrení z 1. decembra 2010 potvrdila, že „pán P. pred komisiou konštatoval, že za akýchkoľvek podmienok (prijatia či neprijatia) budú s p. K. (vtedajšie priezvisko sťažovateľky, pozn.) problémy...“. Aj samotný Ing. P. vo svedeckej výpovedi pred okresným súdom potvrdil, že členom výberovej komisie po absolvovaní pohovoru s každým uchádzačom adresoval hodnotiace úsudky o tých z nich,

s ktorými mal skúsenosti (č. l. 330).

Okresný súd sa s popísaným skutkovým aspektom prípadu v zamietavom rozsudku vôbec nezaoberal. Krajský súd iba všeobecne zhodnotil, že sťažovateľkine námietky „o netransparentnom zložení výberovej komisie a vyhodnotení výsledkov výberového konania, nie sú opodstatnené. Z písomných dôkazov predložených žalovaným vyplýva, že kritériá výberového konania boli vopred dané, výberové konanie sa uskutočnilo za vopred vyhlásených podmienok a rovnako boli aj vyhodnotené. Navyše, proces a výsledky výberového konania boli schválené FSR, pričom ani zo strany FSR neboli zistené žiadne nedostatky v procese výberového konania ako vyplynulo zo Záznamu o výsledku kontroly Európskeho sociálneho fondu zo dňa 1. 12. 2010.“. K poznatkom získaným z vykonaných dôkazov o účasti Ing. P. na posúdení sťažovateľky v procese výberového konania sa teda konajúce súdy hodnotiace nevyjadřili.

1.4 V stanovisku zo 17. decembra 2010 (č. l. 66 a 67) adresovanom Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva Fond sociálneho rozvoja uviedol, že „preskúmaním podkladov z výberového konania a porovnaním životopisov sťažovateľky a ostatných kandidátok na pozíciu terénnej sociálnej pracovníčky FSR konštatuje, že sťažovateľka... splnila všetky kvalifikačné predpoklady na výkon pozície terénnej sociálnej pracovníčky a z hľadiska pracovných skúseností v požadovanej problematike je objektívne skúsenejšia ako ostatné kandidátky, ktoré boli vo výberovom konaní úspešné. Podľa podkladov z výberového konania sťažovateľka má zároveň vyššie dosiahnuté vzdelanie ako dve úspešné kandidátky.

Z vyššie uvedených dôvodov FSR nemôže vylúčiť, že v prípade predmetného výberového konania a prípadu sťažovateľky... mohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania v prístupe k zamestnaniu z dôvodu etnicity a/alebo zdravotného postihnutia, a to i napriek tomu, že formálne postupy pri výberovom konaní aj podmienky zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej medzi FSR a prijímateľom neboli porušené.“.

Okresný súd sa citovanému dôkazu nevenoval vôbec, krajský súd poukázal iba na záznam o výsledku kontroly z 1. decembra 2010 zameranej na «dodržiavanie vybraných častí z obsahu „Výzvy OP ZaSI-FSR-2009/2.1/09“ a usmernení v procese personálneho zabezpečenia realizácie aktivít projektu „UZOL 5P-Platforma pre Podporu, Posilňovanie a Permanentnosť Prevencie sociálneho vylúčenia“ číslo ITMS 27120130368», v ktorom sa konštatovalo, že „neboli zistené porušenia Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 311/2010-IZ-5.0/V zo dňa 22. 09. 2010. Neboli zistené ani nedostatky v procese výberového konania na pracovné pozície TSP a ATSP.“.

Ústavný súd akceptuje, že vyjadrenie Fondu sociálneho rozvoja, podľa ktorého „mohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania“, nie je pre všeobecný súd konajúci o antidiskriminačnej žalobe a priori nijako záväzná. Za problém z hľadiska kvality dokazovania v žalovanom konaní však považuje, že konajúce súdy nezaujali žiaden relevantný hodnotiaci postoj k tej časti vyjadrenia, v ktorej sa zdôrazňuje, že na základe preskúmania podkladov z výberového konania, teda na základe významného stupňa objektivizácie vlastných poznatkov Fondu sociálneho rozvoja, sú zreteľné lepšie predpoklady sťažovateľky na prácu sociálnej pracovníčky v porovnaní s úspešnými uchádzačkami.

Okresný súd k analyzovanej čiastkovej otázke iba všeobecne konštatoval, že „iba samotná kvantita pri stanovených kritériách (ako je napr. maximálne dosiahnuté vzdelanie, čo dĺžka praxe) sama o sebe nemusela predpokladať kvalitný výkon funkcie“. Krajský súd vyjadrenie Fondu sociálneho rozvoja nijako nekomentoval, odkázal iba formálne na výsledok kontroly zachytený v spomenutom zázname o kontrole.

Ústavný súd konštatuje, že prvá sťažnostná námietka sťažovateľky je dôvodná. Z okolností popísaných v bodoch 1.1 až 1.4 vyplýva, že okresný súd ani krajský súd nevenovali náležitú pozornosť skutočnostiam relevantným vo vzťahu k predmetu antidiskriminačného konania. Vyhodnotenie, ktorá skutočnosť tvrdená a dokazovaná v civilnom súdnom konaní je pre rozhodnutie vo veci samej významná a ktorá nie, je doménou rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Ústavnému súdu však nemožno odňať právomoc kasačného zásahu do

tohto hodnotenia vtedy, keď je v rozpore so zákonným príkazom vyjadreným v § 132 OSP v miere spôsobilej postaviť konanie i jeho výsledok do pozície nespravodlivosti a neobjektívnosti. V opačnom prípade by sa právomoc ústavného súdu odôvodnená požiadavkou ochrany základných práv a slobôd uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy stala neúčinnou.

Intenzita zásahu do sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu a do jej práva na spravodlivé súdne konanie je v okolnostiach prípadu zosilnená selektívnym prístupom oboch konajúcich súdov k vyhodnocovaniu dokazovania. Dôkazné prvky svedčiace v prospech žalovaného (otázky členov výberovej komisie na zdravotný stav sťažovateľky i ostatných uchádzačov, nedostatočné preukázanie priebehu pohovoru so sťažovateľkou s výberovou komisiou, formálne zaradenie sťažovateľky na štvrté miesto v poradí uchádzačiek) okresný súd i krajský súd kládli do popredia a v podstate iba na nich založili svoje zamietavé rozhodnutie o žalobe. Naopak, vyhli sa hodnoteniu skutočností svedčiacich v prospech sťažovateľky (aspekty uvedené v bodoch 1.1 až 1.4), a tým ich ani nemohli hodnotiť v súvislosti s ostatnými dôkazmi. V antidiskriminačnom konaní, ktoré sa vyznačuje potrebou starostlivého zváženia skutkových okolností prípadu, ako aj objektívnou nesplniteľnosťou dôkaznej povinnosti žalujúceho v celom jej rozsahu, sa identifikované nedostatky hodnotenia dôkazov v sťažovateľkinej veci dostávajú do polohy ústavne neakceptovateľného zásahu do jej základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy i do jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže krajský súd opomenul dôležité skutočnosti prípadu, logicky ich do dôvodov svojho meritórneho rozhodnutia ani nepojal a nevyhodnotil ich. Tým sa jeho rozsudok stáva nedostatočne odôvodneným, a to v ústavne významnej miere. Krajský súd nezodpovedal na všetky skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Aj z hľadiska kvality odôvodnenia je preto jeho sťažnosťou napadnutý rozsudok ústavne netolerovateľný.

Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že pochybenia v procese hodnotenia dôkazov a skutočností, ktoré v konaní o sťažovateľkinej antidiskriminačnej žalobe vyšli najavo, ako aj na ne nadväzujúca nedostatočnosť odôvodnenia odvolacieho rozsudku krajského súdu, zakladajú právomoc vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to tak postupom krajského súdu (hodnotenie dôkazov), ako aj jeho rozsudkom (nedostatočné odôvodnenie).

2. Druhá sťažnostná námietka sa zakladá na tvrdení ústavne nekonformnej interpretácii § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Podľa tohto ustanovenia žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

Rozsudok krajského súdu je nedostatočný pre selektívny prístup krajského súdu pri výbere dôkazov, ktoré boli použité pri ustáľovaní skutkového stavu prejednávanej antidiskriminačnej veci. To je dôvod jeho rozporu s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, súčasne však konštatovaná vada znemožňuje ústavnému súdu posúdiť, či krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky rešpektoval rozloženie dôkazného bremena tak, ako ho citované ustanovenie antidiskriminačného zákona určuje. Ak konajúci všeobecný súd nepojme do vyhodnocovania dokazovania všetky dôkazy relevantné z hľadiska predmetu konania a nevysporiada sa s nimi, potom je daná objektívna prekážka pre záver o tom, či posúdil unesenie dôkazného bremena oboch sporových strán správne. Ústavný súd je z uvedených dôvodov toho názoru, že predmetná námietka sťažovateľky je nedôvodná.

3. Sťažovateľka ústavnému súdu navrhla vysloviť aj porušenie základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd už dospel k záveru, že postupom a rozsudkom krajského súdu v odvolacom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy i jej právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru, lebo v procese hodnotenia dôkazov krajský súd porušil § 132 OSP selektívnym prístupom k výberu dôkazov následne hodnotených, a tým aj pojatých do procesu ustáľovania skutkového stavu veci. Krajský súd vo svojom postupe uplatnil §

132 OSP tak, že tým zvýhodnil žalovaného, keďže sa pri rozhodovaní dominantne orientoval na dôkazy svedčiace v prospech mesta a opomínal skutočnosti argumentované sťažovateľkou. Došlo tak i k porušeniu princípu rovnosti zbraní, hoci až vo fáze hodnotenia dôkazov, a preto bolo potrebné vysloviť porušenie sťažovateľkinho základného práva na rovnosť účastníkov konania postupom krajského súdu v žalovanej odvolacej veci (bod 1 výroku tohto nálezu).

K namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného čl. 13 dohovoru

Sťažovateľka v odvolaní podanom proti zamietavému prvostupňovému rozsudku okresného súdu explicitne uplatnila odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP, teda namietala, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V zmysle požiadavky plynúcej z čl. 13 dohovoru bol krajský súd následne povinný o podanom odvolaní rozhodnúť spôsobom rešpektujúcim právo na spravodlivý súdny proces z čl. 6 ods. 1 dohovoru vo všetkých jeho podobách, teda aj v podobe princípu rovnosti zbraní. Ústavný súd už uzavrel, že rovnosť zbraní bola postupom krajského súdu porušená, lebo neodstránil vadu postupu a rozsudku okresného súdu, ktorý neprihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. Takto krajský súd odoprel odvolaniu sťažovateľky charakter účinného právneho prostriedku nápravy porušenia práva na spravodlivé súdne konanie. Právo na účinný prostriedok nápravy zaručené čl. 13 dohovoru preto bolo postupom a rozsudkom krajského súdu porušené.

K namietanému porušeniu základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného čl. 8 dohovoru

Sťažovateľka je presvedčená, že jej diskriminácia pri obsadzovaní pracovnej pozície sociálneho pracovníka „predstavuje poníženie... a teda narušenie jej psychickej integrity. Znemožnilo je to v rámci pracovného procesu vytvárať si vzťahy s inými ľuďmi v zamestnaní a pokračovať v kariérom raste.“

Ústavný súd dospel k záveru o porušení základných práv sťažovateľky zaručených čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu takého hodnotenia dôkazov krajským súdom, ktoré vykazuje známky svojvôle. Pozitívny výrok tohto nálezu musí nevyhnutne viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku krajského súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie, v ktorom sa krajský súd bude musieť venovať odvolaniu sťažovateľky z hľadiska dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP pri súčasnom rešpektovaní § 132 OSP. Dôkladné vyhodnotenie všetkých relevantných skutočností sťažovateľkinej kauzy bude dostatočným základom pre následný právny záver o tom, či v jej veci došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania alebo nie. Až vtedy bude možné reálne uvažovať o väzbe na základné práva a slobody hmotnej povahy, a teda aj na základné právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručené čl. 19 ods. 2 ústavy a na právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené čl. 8 dohovoru.

V súčasnej situácii práve charakter nedostatkov napadnutého postupu a naň nadväzujúceho rozsudku krajského súdu nepreukazuje porušenie základných práv hmotnej povahy. Konštatovanie porušenia by znamenalo prejudikciu skutkových záverov v antidiskriminačnom spore a aj ich následného právneho hodnotenia, čo ústavnému súdu v aktuálnom procesnom stave neprislúcha. Preto nemožno vyhovieť časti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva zaručeného čl. 19 ods. 2 ústavy a porušenie práva zaručeného čl. 8 dohovoru.

K namietanému porušeniu práva na rovnosť pred zákonom bez rozlišovania podľa rasy, farby pleti, národnostného alebo etnického pôvodu pri používaní hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv zaručeného čl. 5 písm. e) dohovoru o odstránení diskriminácie a práva na účinnú ochranu pred všetkými činmi rasovej diskriminácie zaručeného čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie

Až ustálenie skutkového stavu v konaní pred krajským súdom, ktoré bude zodpovedať všetkým požiadavkám plynúcim naň z práva na spravodlivý proces, bude predstavovať potrebnú platformu pre jeho hodnotenie z pohľadu toho, či

	<p>sťažovateľka bola alebo nebola žalovaným nedovolené diskriminovaná. Preto v časti navrhujúcej vyslovenie porušenia práva zaručeného čl. 5 písm. e) dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie ústavný súd sťažnosti sťažovateľky nevyhovet.</p> <p>K rovnakému záveru dospel ústavný súd, aj pokiaľ ide o namietané porušenie práva na účinnú ochranu pred všetkými činmi rasovej diskriminácie podľa čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie. Tento článok možno vnímať ako špeciálne ustanovenie (vo vzťahu k čl. 13 dohovoru) poskytujúce garanciu účinného prostriedku nápravy pre prípady porušenia práv v súvislosti s rasovou diskrimináciou (IV. ÚS 10/2010), čo však neznamená, že vyslovenie porušenia čl. 13 dohovoru vyvoláva v jednotlivom prípade bez ďalšieho potrebu konštatovať porušenie čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie. Aplikčný rozsah čl. 13 dohovoru je nepochybne širší, pretože poskytuje právo na účinný prostriedok nápravy aj proti takým porušeniam práv zakotvených v dohovore, ktoré v individuálnej kauze vôbec nebudú vykazovať črty rasovej diskriminácie. O takúto situáciu ide aj v prípade sťažovateľky.</p> <p>Ústavne vadný postup a rozsudok krajského súdu za týchto okolností ústavný súd nemôže vyhodnotiť ako diskriminačný, lebo by tým neprípustne vstupoval do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Aj v časti namietajúcej porušenie práva zaručeného čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie bolo preto potrebné sťažnosti sťažovateľky nevyhovieť.</p> <p>Po vrátení veci bude potrebné, aby krajský súd opätovne prejednal odvolanie sťažovateľky proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu a rozhodol o ňom. Jeho povinnosťou bude riadne sa vysporiadať s explicitne formulovaným odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), na ktorom sťažovateľka svoje odvolanie založila, čo si bude vyžadovať dôkladný prieskum prvostupňového postupu i rozsudku okresného súdu z hľadiska ich súladu s § 132 a § 157 ods. 2 OSP. Ústavný súd považuje za dôležité, aby krajský súd vo svetle uvedeného odvolacieho dôvodu neopomenul ani tie dôkazy, ktoré svedčia v prospech sťažovateľky, a aby sa s nimi vysporiadal tak, ako to vyžaduje § 157 ods. 2 OSP. Nesmie pritom ignorovať stabilne judikované črty antidiskriminačných sporov týkajúce sa hodnotenia dôkazov predložených alebo navrhnutých žalobcom (sťažovateľkou), a to predovšetkým v rovine ich dôkaznej sily. Neopomenuteľnou požiadavkou je v tomto smere hodnotenie dôkazov a skutočností, ktoré vyšli počas konania najavo, nielen jednotlivo, ale aj v ich vzájomných súvislostiach. Až na základe rešpektovania formulovaného právneho názoru ústavného súdu bude možné, aby krajský súd rozhodol o spôsobe, akým o odvolaní sťažovateľky rozhodne.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na rovnosť účastníkov konania zaručené čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na účinný prostriedok nápravy zaručené čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach porušené boli.</u> <u>Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovet.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 211/2012, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 327/08, III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 230/03, II. ÚS 520/2010, III. ÚS 402/08, IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04, I. ÚS 59/00, III. ÚS 454/2011, IV. ÚS 10/2010</p> <p>Ústavný súd Českej republiky: III. ÚS 880/15, Pl. ÚS 37/04</p> <p>ESĽP: Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983, Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu z 27. 4. 1988, séria A, č. 131</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov /antidiskriminačný zákon/ v znení neskorších predpisov § 11 ods. 2</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>diskriminácia dokazovanie - dôkazné bremeno</p>

spisová značka	III. ÚS 288/2015
populárny názov	Určenie vecí patriacich do podielového spoluvlastníctva
sudca spravodajca	JUDr. Ivetta Macejková PhD.
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	25.11.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Poskytnutie peňažných prostriedkov tretej osobe na nadobudnutie nehnuteľnosti, prípadne zhodnocovanie nehnuteľnosti tretej osoby je zásadne považované za investíciu do cudzieho majetku a môže byť právnym titulom na prípadné vymáhanie poskytnutých prostriedkov ako bezdôvodného obohatenia, zásadne však samo osebe nepredstavuje právny titul na nadobudnutie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka je v procesnom postavení žalovanej účastníčkou konania vedeného na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) o určenie vecí patriacich do podielového spoluvlastníctva. Žalobca sa v označenom konaní domáhal proti sťažovateľke ako žalovanej, ktorá bola v katastri nehnuteľností zapísaná ako výlučný vlastník nehnuteľnosti (bytu nachádzajúceho sa na Jenisejskej ulici v Košiciach), určenia, že predmetný byt vrátane podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a pozemku patrí do podielového spoluvlastníctva účastníkov v podiele 1/2.</p> <p>Okresný súd žalobe vyhovel a určil, že predmetný byt patrí do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej sťažovateľky v podiele 1/2. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva: <i>Žalobca odvodzuje svoje spoluvlastnícke právo k predmetnému bytu od dohody účastníkov konania. Zo správania žalobcu je zrejmé, že jeho úmyslom bolo nadobudnutie spoluvlastníctva k bytu čo dokazuje samotný jeho vklad na kúpu bytu vo výške 400.000,-Sk, organizovanie rekonštrukčných prác, objednanie, montáž a zaplatenie výmeny plastových okien bytu v hodnote 34.924,-Sk, pričom sa od žalovanej nikdy nedomáhal vrátenia takto poskytnutých finančných prostriedkov. Ani žalovaná sa nepokúšala o prípadné vrátenie vkladu, a ďalších investícií, čo nasvedčuje existencii dohody o spoluvlastníctve. V prípade, ak by žalobcovi nesvedčilo spoluvlastnícke právo k bytu, ktoré naopak preukázal aj finančným vkladom pri nadobudnutí nehnuteľnosti či zhodnotením nehnuteľnosti nie v nepatrnej výške, vzniklo by mu právo na vrátenie vkladu, či na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Obč. zák., čo však žalobca nikdy netvrdil ani nežiadal a správal sa k nehnuteľnosti ako k aj jemu patriacej. Pritom preukázanie daru finančných prostriedkov v prospech žalovanej od žalobcu nebolo preukázané. Konanie účastníkov konania nepochybne svedčí o ich úmysle založiť podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti...</i></p> <p><i>Ďalej sa súd zaoberal otázkou, v akom rozsahu sú účastníci spoluvlastníkmi predmetného bytu. Vychádzal z toho, že k určeniu výšky spoluvlastníckeho podielu dochádza najčastejšie dohodou spoluvlastníkov. Takáto dohoda môže byť súčasťou zmluvy, na základe ktorej pri prevode vlastníctva vzniká podielové spoluvlastníctvo. Zmluvu o spoluvlastníctve však možno uzavrieť aj samostatne pred predmetným úkonom, keďže zákon pre ňu nevyžaduje žiadnu osobitnú formu. Preto môže byť platne uzavretá ústne i konkludentne a nie je potrebné, aby sa jej účastníci vopred dohodli aj o číselnom vyjadrení spoluvlastníckych podielov. Keďže niet dostatočne presvedčivého dôkazu o obsahu dohody o výške spoluvlastníckych podielov, platí podľa ustanovenia § 137 ods. 2 Obč. zák. právna domnienka, že podiely spoluvlastníkov sú rovnaké.</i></p> <p>Proti rozsudku okresného súdu podali sťažovateľka aj žalobca odvolania, o ktorých rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len "krajský súd") tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Najvyšší súd dovolanie odmietol ako</p>

	<p>procesne neprípustné.</p> <p>Podstatou sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie označených základných práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľka namieta arbitrážnosť rozsudku krajského súdu, ktorý podľa jej názoru nedal odpovede na relevantné námietky sťažovateľky uvedené počas konania, predovšetkým</p> <ul style="list-style-type: none"> - ústavné nesúladným spôsobom interpretoval ustanovenia § 46 ods. 2 a § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nezaoberal sa zákonnou požiadavkou obligatórnej písomnej formy zmlúv týkajúcich sa prevodu nehnuteľnosti, - svoj právny názor o vzniku a platnosti ústnej dohody medzi účastníkmi o vzniku podielového spoluvlastníctva k bytu založil na judikatúre, ktorá sa týkala vzniku podielového spoluvlastníctva k domu alebo inej stavbe postavenej spoločnou činnosťou viacerých osôb, čo však nekorešponduje so skutkovým a právnym stavom v danej veci; krajský súd sa odklonil od konštantnej rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach. <p>Porušenie označených základných práv uznesením najvyššieho súdu sťažovateľka vidí v tom, že najvyšší súd v predmetnom uznesení o dovolaní neodstránil pochybenia súdov nižšieho stupňa a nevykonal nápravu, ale namietaným uznesením odmietol dovolanie ako procesne neprípustné.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podľa konštantnej judikatúry úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne ľudskoprávnou medzinárodnou zmluvou. Posúdenie skutkovej otázky všeobecným súdom by sa mohlo stať predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktoré všeobecný súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrážne (I. ÚS 17/01). Ústavný súd považuje za protiústavné aj arbitrážne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).</p> <p>Ústavnosť konaní pred orgánom verejnej moci predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu predmetného konania. Ústavný súd v tomto smere osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (mutatis mutandis II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ktorej nebezpečenstvo spočíva v potenciálnom uplatnení ničím (objektívne) nepodloženej úvahy orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú v podmienkach právneho štátu okrem iného garantované zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie.</p> <p>Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť jednak vo využití všetkých dostupných a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje (musí obsahovať) aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich uplatnenia v súlade s procesnými predpismi (I. ÚS 211/2012).</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu</p> <p>Z citovaného rozsudku krajského súdu je zrejmé, že sa stotožnil s odôvodnením okresného súdu, ktorý poukázal na finančný vklad žalobcu pri nadobúdaní nehnuteľnosti, na zhodnocovaní nehnuteľnosti a na to, že konanie účastníkov, ako aj závery vyplývajúce z výpovedí svedkov mali svedčiť o úmysle založiť podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti. Nad rámec argumentácie okresného súdu zdôraznil, že podľa právneho názoru krajského súdu je možné uzavrieť dohodu o spoluvlastníctve aj samostatne, pred uzatvorením zmluvy o prevode nehnuteľnosti.</p> <p>Krajský súd však neuviedol žiadne relevantné ustanovenia právnych predpisov, ktoré by umožňovali vznik podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti takýmto spôsobom, t. j. ústnou dohodou pred uzatvorením zmluvy o prevode nehnuteľnosti a bez zápisu podielového spoluvlastníctva do katastra nehnuteľností. Odkaz na § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý všeobecne</p>

definuje možnosti nadobúdania vlastníckeho práva k veciam, prípadne na § 137 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje pojem „podiel“, na ktoré je navyše poukázané len v rozsudku okresného súdu, nie je v tomto prípade dostatočný vzhľadom na skutočnosť, že predmetom prevodu bola v danom prípade nehnuteľnosť - byt, na nadobudnutie vlastníctva ktorého sa vzťahujú osobitné podmienky [§ 46, § 133 ods. 2, § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov]. Právna úprava Slovenskej republiky jednoznačne upravuje podmienky prevodu vlastníckeho práva k bytom, pričom krajský súd sa s podmienkami prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zmluvou v kontexte okolností danej veci vôbec nezaoberal. Pokiaľ krajský súd vo svojom vyjadrení poukazuje na judikatúru, ústavný súd k tejto argumentácii uvádza, že označené súdne rozhodnutia nepredstavujú ustálenú judikatúru týkajúcu sa nadobúdania spoluvlastníckeho podielu k bytu zmluvou. Uvedené rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sa síce týkajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, rozsudok sp. zn. 22 Cdo 1174/2001 z 5. novembra 2002 sa týka návrhu na určenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti vzniknutej výstavbou ako vlastníctva k novo vzniknutej veci (t. j. originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti) a druhé označené uznesenie sp. zn. 22 Cdo 1456/2003 z 27. augusta 2003 sa vzťahuje na nadobúdanie podielového spoluvlastníctva k hnutel'ným veciam a vymáhanie peňažných prostriedkov investovaných do nehnuteľnosti. Vzťahujú sa teda na odlišný skutkový a právny stav, ako to je v prerokúvanej veci. V predmetnej veci na rozdiel od označeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1174/2001 z 5. novembra 2002 nejde o situáciu tzv. originárneho nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ale naopak, o derivatívny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva jeho prevodom od predchádzajúceho vlastníka. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia, vzhľadom na preukázané skutkové okolnosti veci sa javí ako extrémne nelogický záver krajského súdu o úmysle žalobcu stať sa spoluvlastníkom nehnuteľnosti, keď aj samotný žalobca súhlasil s tým, aby sa napriek jeho finančným investíciám výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti stala sťažovateľka, čo potvrdila aj výpoveď svedka Ing. M. U. Akceptovanie výkladu krajského súdu by v konečnom dôsledku znamenalo, že ktokoľvek, kto poskytol tretej osobe peňažné prostriedky (či už darom, pôžičkou, alebo úverom), aby nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnosti prevodom, by sa mohol súdnou cestou úspešne domáhať vydania rozhodnutia o jeho spoluvlastníctve k tejto nehnuteľnosti len z tohto titulu. Takýto výklad nielenže nenachádza oporu v právnom poriadku Slovenskej republiky, ale prieči sa zmyslu a účelu striktnej právnej úpravy nadobúdania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, bytom derivatívnym spôsobom, písomnou zmluvou, za zákonom ustanovených podmienok a vkladom do katastra nehnuteľností. Poskytnutie peňažných prostriedkov tretej osobe na nadobudnutie nehnuteľnosti, prípadne zhodnocovanie nehnuteľnosti tretej osoby je zásadne považované za investíciu do cudzieho majetku a môže byť právnym titulom na prípadné vymáhanie poskytnutých prostriedkov ako bezdôvodného obohatenia, zásadne však samo osebe nepredstavuje právny titul na nadobudnutie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Ústavný súd konštatuje, že závery krajského súdu nie sú dostatočne odôvodnené, pretože krajský súd nezohľadnil všetky okolnosti a špecifiká prerokúvanej veci, z namietaného rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, akými právnymi predpismi sa súd pri rozhodovaní v merite veci riadil, a vzhľadom na to nie je možné ani zistiť úvahu súdu pri aplikácii zisteného skutkového stavu na relevantnú právnu úpravu. Krajský súd neposkytol sťažovateľke dostatočnú ochranu jej základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy najmä z toho dôvodu, že interpretoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o nadobúdaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, k bytu, natoľko extrémne, že svojím rozhodnutím vybočil z medzí ústavnosti.

K namietanému porušeniu základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu

	<p>Keďže ústavný súd vyslovil, že rozsudkom krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, zaoberal sa aj otázkou, či z tohto porušenia nevyplýval aj zásah do základného práva sťažovateľky vlastníť a pokojne užívať majetok. V dôsledku potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu totiž sťažovateľke bola odňatá časť jej majetku, ktorá patrila do jej výlučného vlastníctva. Predmet svojho majetku takto sťažovateľka nemohla pokojne užívať, keďže podľa ústavne neakceptovateľného záveru krajského súdu mala predmetný byt nadobudnúť zmluvou platnej len v časti. Vychádzajúc z týchto záverov, ústavný súd vyslovil aj porušenie práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu</p> <p>Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd už v minulosti konštatoval, že základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže všeobecný súd porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (m. m. II. ÚS 182/2010, III. ÚS 25/2011). Podľa názoru ústavného súdu je postup najvyššieho súdu v sťažovateľkinom prípade v súlade s procesno-právnou úpravou (v danom prípade s Občianskym súdnym poriadkom), keď po zistení, že nie je daný žiaden z dôvodov podľa § 237 a § 238 OSP, dovolací súd napadnutým uznesením sťažovateľkino dovolanie odmietol pre neprípustnosť.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia nie je v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a nemožno mu vyčítať arbitrárnosť. Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní nevyhovel.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach porušené bolo. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 17/01, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, IV. ÚS 77/02, II. ÚS 250/2011, II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02, I. ÚS 211/2012, II. ÚS 31/04, I. ÚS 640/2014, I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03, IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, II. ÚS 182/2010, III. ÚS 25/2011, III. ÚS 539/2011, I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 16/2012
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov § 46 ods. 2 zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov § 132 ods. 1 zákon č. 162/1995 Z. z. o katastrálnom úrade a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov
klúčové slová	Vlastníctvo - vysporiadanie

spisová značka	III. ÚS 347/2015
populárny názov	Obnova konania pred ústavným súdom
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	Konanie o obnove konania pred ústavným súdom
druh rozhodnutia a	Nález - Nález

spôsob vybavenia	
dátum rozhodnutia	27.10.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	
analytická právna veta	Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku EŠLP ústavný súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na obnovu konania, preto obnovu konania v napadnutom konaní povolil. Ústavný súd vychádzal z toho, že EŠLP identifikoval ako porušiteľa práve ústavný súd, ďalej z toho, že porušenie práva navrhovateľov na prístup k súdu bolo konštatované v súvislosti s rozhodnutím ústavného súdu v časti, ktorej ústavný súd časť sťažnosti navrhovateľov odmietol z procesných dôvodov, preto nedošlo k meritórnemu posúdeniu ich argumentov. Za daných okolností je ústavný súd toho názoru, že aj napriek absencii výslovného príkazu opätovného preskúmania napadnutého rozhodnutia ústavného súdu v odôvodnení rozsudku EŠLP je v záujme poskytnutia materiálnej ochrany práv navrhovateľov nevyhnutné, aby ústavný súd opätovne preskúmal ich pôvodné sťažnostné námietky, keďže neboli v napadnutom konaní preskúmané ústavným súdom z vecného hľadiska, a zároveň konštatuje, že je to zároveň potrebné na dosiahnutie účelu obnovy konania.
skutkový stav a základné fakty	Z predloženého návrhu na obnovu konania a jeho príloh vyplýva, že ústavný súd o sťažnosti navrhovateľov vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 348/2010 rozhodol napadnutým uznesením, ktorým sťažnosť navrhovateľov odmietol. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) z hľadiska možného prieskumu porušenia označených práv konštatoval nedostatok právomoci, vo vzťahu k rozsudku Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) konštatoval oneskorenosť sťažnosti a vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) konštatoval zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti navrhovateľov. Navrhovatelia nespokojní s výsledkom konania na ústavnom súde podali sťažnosť adresovanú Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „EŠLP“). O sťažnosti navrhovateľov č. 16639/11 rozhodol EŠLP rozsudkom Ďurďovič a Trančíková proti Slovenskej republike zo 7. októbra 2014 (ďalej len „rozsudok EŠLP“), v ktorom konštatoval porušenie ich práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Z odôvodnenia rozsudku EŠLP vo veci navrhovateľov, najmä však z jeho bodu 30 a 31 vyplýva, že EŠLP ústavnému súdu vytýkal to, že v dôsledku procesného odmietnutia sťažnosti v konaní pred ústavným súdom v časti týkajúcej sa konania vedúceho k napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd vylúčil zo svojho preskúmania argumenty navrhovateľov, čo viedlo EŠLP k záveru, že nebolo dodržané právo navrhovateľov na prístup k súdu, a preto konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru.
z odôvodnenia	Podľa čl. 133 Ústavy Slovenskej republiky proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu. EŠLP ako orgán medzinárodnej organizácie vo svojom rozsudku o sťažnosti navrhovateľov č. 16639/11 zo 7. 10. 2014 v bodoch 30 a 31 uviedol, že „v dôsledku odmietnutia sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu ústavný súd vylúčil zo svojho preskúmania časť argumentov sťažovateľov, konkrétne tie, ktoré sa týkali údajnej nespravodlivosti pri rozhodovaní o merite veci pred súdmi prvej a druhej inštancie (pozri odseky 9 a 15 -16). <i>Prechádzajúce úvahy postačujú na to, aby Súd usúdil, že v dôsledku odmietnutia ich sťažnosti týkajúcej sa konania vedúceho k rozsudku krajského súdu z 24. apríla 2008 ústavným súdom, nebolo dodržané právo sťažovateľov na prístup k súdu.</i> <i>Z tohto dôvodu teda došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 dohovoru.“</i> Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku EŠLP ústavný súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na obnovu konania, preto obnovu konania v napadnutom konaní povolil. Ústavný súd vychádzal z toho, že EŠLP identifikoval ako porušiteľa práve ústavný súd, ďalej z toho, že porušenie práva

	<p>navrhovateľov na prístup k súdu bolo konštatované v súvislosti s rozhodnutím ústavného súdu v časti, ktorej ústavný súd časť sťažnosti navrhovateľov odmietol z procesných dôvodov, preto nedošlo k meritórnemu posúdeniu ich argumentov. Za daných okolností je ústavný súd toho názoru, že aj napriek absencii výslovného príkazu opätovného preskúmania napadnutého rozhodnutia ústavného súdu v odôvodnení rozsudku ESLP je v záujme poskytnutia materiálnej ochrany práv navrhovateľov nevyhnutné, aby ústavný súd opätovne preskúmal ich pôvodné sťažnostné námietky, keďže neboli v napadnutom konaní preskúmané ústavným súdom z vecného hľadiska, a zároveň konštatuje, že je to zároveň potrebné na dosiahnutie účelu obnovy konania.</p> <p>V nadväznosti na tieto zistenia v zmysle § 75b ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie ústavného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>V ďalšom postupe bude ústavný súd vychádzať z právneho názoru vysloveného v rozsudku ESLP.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Obnovu konania vo veci sťažovateľov vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. IV. ÚS 348/2010 povolil.</u></p> <p><u>Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010 zrušil a vec vrátil Ústavnému súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Navrhovateľom priznal úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ESLP: Ďurďovič a Trančíková proti Slovenskej republike zo 7. októbra 2014
súvisiace právne predpisy	zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov § 75 a nasl. Ústava Slovenskej republiky čl. 133
klúčové slová	obnova konania - obnova konania pred ústavným súdom

spisová značka	III. ÚS 396/2015
populárny názov	Sťažnosť ako efektívny prostriedok nápravy
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 Ústava Slovenskej republiky čl. 22
analytická právna veta	<p>V súvislosti s hodnotením, či ten ktorý právny prostriedok nápravy je efektívny, vychádza ústavný súd z kritérií ustálených judikatúrou ESLP, medzi ktoré patrí požiadavka prípustnosti, požiadavka adekvátnosti a požiadavka praktickej účinnosti prostriedku nápravy, pričom podľa názoru ústavného súdu najmä poslednú z týchto požiadaviek sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach v danom prípade nespĺňala.</p> <p>Ústavný súd v posledných rokoch pod vplyvom judikatúry ESLP upúšťa vo svojej rozhodovacej činnosti od názoru, že sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach možno vždy považovať za efektívny prostriedok nápravy nezákonných zásahov orgánov verejnej správy, prípadne nečinnosti orgánov verejnej správy. Aj preto napriek nevyužitíu sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach rozsudok najvyššieho súdu, ktorým bol návrh zamietnutý len z dôvodu neprípustnosti a bez meritórného preskúmania prednesených námietok, materiálne zasiahol do obsahu práva na prístup k súdu zaručeného čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>

<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ sa v konaní v správnom súdnictve domáhal ochrany pred nezákonným zásahom Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“). Najvyšší súd označeným rozsudkom návrh podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) bez meritórneho preskúmania zamietol ako neprípustný z dôvodu, že bol podaný bez vyčerpania prostriedku, ktorého použitie umožňuje osobitný predpis, t. j. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“). Proti rozhodnutiu najvyššieho súdu o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom opravný prostriedok nie je prípustný.</p> <p>Z popisu skutkového stavu vyplýva, že úrad vykonal v priestoroch zamestnávateľa sťažovateľa inšpekciu v súvislosti s prešetrovaním vo veci možných dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž prostredníctvom údajného koluzívneho správania určitých podnikateľov vo verejných obstarávaníach so zameraním na určité projekty. Poverení zamestnanci úradu si počas inšpekcie mali pod hrozbou sankcií vymieniť prístup do súkromného počítača sťažovateľa, a to aj napriek tomu, že ich na súkromnú povahu počítača upozornil a vyjadril nesúhlas s prezeraním jeho obsahu. Následne sťažovateľ podal na najvyššom súde návrh podľa § 250v OSP, ktorým sa domáhal ochrany pred opísaným nezákonným zásahom a o ktorom najvyšší súd rozhodol označeným rozsudkom.</p> <p><i>Najvyšší súd z obsahu predložených písomných podaní, ako aj „z výsluchov splnomocnených zástupcov“ zistil, že sťažovateľ možnosť ochrany svojich práv, o ktorých tvrdil, že boli poškodené pri výkone inšpekcie 4. februára 2014, relevantným spôsobom nevyužil. Podľa záverov najvyššieho súdu nespĺnil teda podmienku vyžadovanú zákonom ako predpoklad prípustnosti konania v zmysle § 250v ods. 3 OSP, preto „aj s poukazom na citovanú judikatúru, keďže súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nej odchytil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska)“, najvyšší súd návrh sťažovateľa ako neprípustný v súlade s ustanovenia § 250v ods. 4 OSP in fine zamietol.</i></p> <p>Podstata námietok sťažovateľa spočíva v jeho nesúhlase s právnym názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého mal sťažovateľ pred podaním návrhu na súd možnosť domáhať sa nápravy tvrdeného porušenia sťažnosťou podľa zákona o sťažnostiach, a tak nevyužil efektívny právny prostriedok nápravy, ktorý mu právny poriadok poskytoval. Rozsudok najvyššieho súdu tak podľa sťažovateľa vychádzal z formalistického výkladu aplikovanej procesnoprávnej úpravy s priamym dosahom na právo na prístup k súdu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podľa § 250v ods. 3 OSP nie je návrh prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd v okolnostiach danej veci vyložil aplikovanú právnu normu o neprípustnosti návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy (t. j. § 250v ods. 3 OSP) striktne formalisticky, vôbec neprihliadol na ústavný rozmer základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy zaručujúci prístup k súdu na preskúmanie rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktoré sa dotýkajú základných práv a slobôd.</p> <p>Najvyšší súd sa pomerne podrobne a rozsiahlo venoval samotnej požiadavke vyčerpania prostriedkov nápravy podľa osobitného predpisu vo všeobecnej rovine. Úplne však opomenul uviesť, prečo dospel k záveru, že sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach je v prípade konania o návrhu sťažovateľa podľa § 250v OSP účinným prostriedkom nápravy. Účinnosť je totiž kľúčovým pojmom, s ktorým sa súd pri posudzovaní návrhu proti nezákonnému zásahu orgánu verejnej správy musí vysporiadať. Nestačí pritom, ako to urobil najvyšší súd, demonštrovať dôležitosť požiadavky § 250v ods. 3 OSP, ale treba ju skúmať vždy osobitne.</p> <p>Pokiaľ ide o možnosť a právo vzniesť námietky kedykoľvek počas kontroly, o ktorých by správny musel viesť samostatný spis – ako uvádza najvyšší súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd považuje za potrebné upozorniť, že sťažovateľ vznesenie námietok tvrdí, rovnako aj to, že námietky neboli zanesené do zápisnice ani sa nimi správny orgán nezaoberal. Posúdenie</p>

týchto tvrdení účastníkov konania pred súdom je však namieste až po tom, ako najvyšší súd dospeje k záveru, že návrh sťažovateľa nie je neprípustný (§ 250v ods. 3 OSP).

Ústavný súd si je vedomý svojej predchádzajúcej judikatúry (najmä IV. ÚS 428/09, II. ÚS 758/2014), podľa ktorej bol právny názor, že sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach je efektívnym právnym prostriedkom nápravy nezákonného zásahu orgánu verejnej správy do práv alebo právom chránených záujmov fyzických osôb alebo právnických osôb, vyhodnotený ako ústavne udržateľný. Uvedený prístup však nemožno považovať za automaticky aplikovateľný v každom prípade bez toho, aby všeobecný súd aplikujúci toto zákonné obmedzenie prístupu k súdu nezohľadnil, či v konkrétnych okolnostiach bolo daným právnym prostriedkom možné nápravu nezákonného stavu aj materiálne dosiahnuť.

Najvyšší súd sám prešiel názorovým vývojom od striktného výkladu citovaného ustanovenia po požiadavku výkladu podmienky prípustnosti návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v ustanovení § 250v ods. 3 OSP v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy tak, aby sa vzájomne nevylučovali (rozsudky najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 3 Sžn 1/2009, sp. zn. 3Sžz 1/2011, sp. zn. 5 Sžnz 1/2015). Ani v súčasnosti nie je možné skonštatovať jednotnosť v aplikácii § 250v ods. 3 OSP, avšak je zrejmy posun k individuálnemu skúmaniu návrhov. Treba tiež prihliadať na časový aspekt konania o sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach v pomere k zákonným požiadavkám kladeným na súd v správnom súdnictve konajúci o návrhu podľa § 250v OSP a potrebu čo najrýchlejšieho odstránenia potenciálne nezákonného stavu.

Ústavný súd poukazuje na nedávne nálezy v obdobných veciach, nález sp. zn. III. ÚS 375/2015, v ktorom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžz/3/2014 zo 14. októbra 2014 a na nález sp. zn. III. ÚS 376/2015, ktorým vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžz 1/2014 zo 14. októbra 2014. Najvyšší súd, ako aj ústavný súd v označených veciach rozhodli na obdobných skutkových a právnych záveroch ako v tu prejednávanej veci.

V súvislosti s hodnotením, či ten ktorý právny prostriedok nápravy je efektívny, vychádza ústavný súd z kritérií ustálených judikatúrou ESĽP, medzi ktoré patrí požiadavka prípustnosti, požiadavka adekvátnosti a požiadavka praktickej účinnosti prostriedku nápravy, pričom podľa názoru ústavného súdu najmä poslednú z týchto požiadaviek sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach v danom prípade nespĺňala, čo bolo zjavné už pred vydaním napadnutého rozsudku predovšetkým z písomných stanovísk napadnutých orgánov verejnej správy – Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky a Kriminálneho úradu finančnej správy k návrhu doručenému najvyššiemu súdu.

Ústavný súd zároveň poukazuje na to, že v posledných rokoch práve pod vplyvom judikatúry ESĽP upúšťa vo svojej rozhodovacej činnosti od názoru, že sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach možno vždy považovať za efektívny prostriedok nápravy nezákonných zásahov orgánov verejnej správy, prípadne nečinnosti orgánov verejnej správy, ktorá je v podobe nekonania orgánu verejnej správy obdobou nezákonného zásahu do zaručených práv. Aj preto napriek nevyužitíu sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach rozsudok najvyššieho súdu, ktorým bol návrh zamietnutý len z dôvodu neprípustnosti a bez meritórneho preskúmania prednesených námietok, materiálne zasiahol do obsahu práva na prístup k súdu zaručeného čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd nepovažoval za právne relevantnú, keďže najvyšší súd svoje právne úvahy odôvodnil relatívne podrobne, pri výklade a aplikácii relevantnej procesnoprávnej normy však nezohľadnil ústavné požiadavky zaručené označenými právami podľa ústavy a dohovoru.

Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2, 3, čl. 21 a čl. 22 ústavy, v spojení s čl. 8 dohovoru ústavný súd konštatuje, že ochranu týchto práv poskytuje v prvom rade všeobecný súd v konaní v správnom

	<p>súdnicte – keďže k tvrdenému porušeniu citovaných práv malo dôjsť práve postupom správneho orgánu, ktorý je predmetom konania podľa § 250v OSP. Podľa § 7 ods. 2 OSP v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Ak sa rozhodnutie alebo postup orgánu verejnej správy dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, nesmie byť jeho preskúmanie z právomoci všeobecných súdov vylúčené. Túto právomoc všeobecného súdu nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Ústavou daná právomoc totiž neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovatelia ako účastníci konania zvolili medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľom dostupných prostriedkov nápravy. Ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti nevyhovel.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené boli.</u> <u>Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05, I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, III. ÚS 313/2010, IV. ÚS 77/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07, III. ÚS 199/08, I. ÚS 351/2013, IV. ÚS 428/09, II. ÚS 758/2014, III. ÚS 375/2015, III. ÚS 376/2015, I. ÚS 60/2011, II. ÚS 513/2011, IV. ÚS 144/2011, III. ÚS 115/2013</p> <p>Najvyšší súd Slovenskej republiky: 3 Sžn 1/2009, 3Sžz 1/2011, 5 Sžnz 1/2015</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov § 250 v
klúčové slová	sťažnosť

spisová značka	III. ÚS 456/2015
populárny názov	Právo podať dovolanie po zahľadení odsúdenia
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento uložený peňažný trest vykonal zaplatením sumy peňažného trestu, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahľadené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) uznaný vinným z prečinu porušovania domovej slobody, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výmere 1 000 €. Krajský súd v Trenčíne výrok o treste rozsudku okresného súdu zrušil a sťažovateľovi uložil peňažný trest vo výmere 500 €. Následne podané dovolanie sťažovateľa najvyšší súd odmietol pre jeho neprípustnosť. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu „a v ňom uvedený názor a výklad... podľa ktorého ak odsúdený vykoná peňažný trest jeho zaplatením, v dôsledku fikcie zahľadenie odsúdenia už nemôže podať dovolanie, pretože neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, a teda ide o podanie dovolania proti

	<p>svojimi účinkami neexistujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, sťažovateľ nepovažuje za ústavné“. Sťažovateľ sa stotožňuje s právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v zjednocujúcom stanovisku prijatom uznesením ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 4/2015.</p> <p>K prijatej sťažnosti najvyšší súd okrem iného uviedol, že vzhľadom na existenciu zjednocujúceho stanoviska ústavného súdu nebude najvyšší súd s poukazom na čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky polemizovať s názormi ústavného súdu, a navrhuje preto podanej sťažnosti vyhovieť.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že plénum ústavného súdu na neverejnom zasadnutí konanom 18. marca 2015 prijalo pod sp. zn. PLZ. ÚS 4/2015 zjednocujúce stanovisko, v ktorom vyslovilo túto právnu vetu: „Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento uložený peňažný trest vykonal zaplatením sumy peňažného trestu, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahladené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.“</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je toto zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu plne aplikovateľné a pri rozhodovaní o sťažnosti vychádzal z ním formulovaných právnych názorov.</p> <p>V napadnutom uznesení najvyšší súd s poukazom na § 382 písm. f) Trestného poriadku a § 92 ods. 2 Trestného zákona uviedol, že ak „<i>bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatel'a, ako keby nebol odsúdený (§ 93 ods. 1 Tr. zák.). Právnym dôsledkom zahľadania odsúdenia je teda fikcia neodsúdenia. V prípade, že nastávajú, či už priamo zo zákona (ako je tomu v posudzovanom prípade) alebo na základe rozhodnutia súdu, pri zahladení odsúdenia právne následky spojené s fikciou neodsúdenia, potom treba do všetkých dôsledkov právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takej osoby, na ktorú sa hľadá akoby odsúdená nebola.</i></p> <p><i>Predpokladom na podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, je však existencia odsúdenia páchatel'a. Pokiaľ platí fikcia neodsúdenia, ktorú zákonodarca spojil s inštitútom zahľadania odsúdenia, nemožno ju chápať podmienene tak, že pre určité prípady v trestnom konaní (ale i mimo neho) platí a pre niektoré nie.</i></p> <p><i>Zahladenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia znamená, okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahladené odsúdenie už neuvádza. V oblasti trestno-právnej zanikajú nepriaznivé následky spojené s odsúdením páchatel'a. Treba vychádzať z toho, že neexistuje odsúdenie, ktoré by bolo dôvodom priťažujúcej okolnosti alebo recidívy trestnej činnosti. Zahladením odsúdenia s fikciou neodsúdenia môže taká osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Nie je už povinná pri rôznych príležitostiach, napr. pri prijímaní do zamestnania, pri žiadostiach o niektoré povolenia, oprávnenia a pod, uvádzať odsúdenie, ktoré bolo zahladené. Platí to aj obrátene zo strany iných subjektov vo vzťahu k tejto osobe. Odpadnutie prekážky odsúdenia teda môže viesť k vzniku alebo k obnoveniu takých právnych vzťahov, ktoré občan nemohol nadobudnúť alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ existovala prekážka odsúdenia páchatel'a.</i></p> <p><i>Keďže v dôsledku toho, že odsúdenie bolo zahladené, môžu vznikať nové právne vzťahy, ktoré by inak nemohli nastať, ak by neexistovala podmienka bezúhonnosti, potom by bolo vážnym zásahom do stability právnych vzťahov, ak by na základe dovolania niektorej z dvoch hlavných strán v trestnom konaní alebo dovolania ministra spravodlivosti bolo možné zvrátiť nový právny stav vznikajúci po vykonaní trestu a zahladení odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia.</i></p> <p><i>Výrazne by sa v takom prípade nepriaznivo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, prejavilo podanie dovolania prokurátorom, alebo ďalším oprávneným subjektom, v neprospech takejto osoby. Nebolo by žiaduce, aby v takom prípade, keď už páchatel' vykonal trest a došlo aj k zahladeniu odsúdenia, aby generálny prokurátor, eventuálne minister spravodlivosti, mohol podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného, smerujúceho k zhoršeniu jeho postavenia a umožniť tak otvorenie takého trestno-právneho vzťahu, ktorý už bol ukončený a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatel'a</i></p>

spočívajúce v tom, že sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený. Dobrodenie, ktoré dáva zákonodarca v podobe bezúhonnosti, na základe fikcie neodsúdenia osoby, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, by strácalo svoj zmysel.

Rovnosť strán v konaní a záujem na stabilite právnych vzťahov však predpokladá aj opak, že ani na základe dovolania obvineného nie je možné právoplatné a už aj vykonané a zahladené odsúdenie s dôsledkami fikcie neodsúdenia, meniť.

Preto ak nastal zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu stav zahľadania odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že žiaden zo subjektov oprávnených na podanie dovolania už ho nemôže podať (resp. ak ho už podal, nemožno na jeho základe na existujúcom právnom stave nič meniť).

S poukazom na vyššie uvedené preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného MUDr. Michala Častvena podľa § 382 písm. f) Tr. por. ako nepripustné odmietol, keďže smeruje proti svojimi účinkami neexistujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, proti ktorému ho nie je možné v zmysle § 368 ods. 1 a 2 Tr. por. podať.“

Ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na zákonom podrobne vymedzené podmienky, dôvody, ako aj okruh osôb oprávnených podať dovolanie je v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania, aby v aplikačnej súdnej praxi dochádzalo k akejkoľvek ďalšej redukcii zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie.

Práve argumentáciu najvyššieho súdu obsiahnutú v napadnutom uznesení, že podanie dovolania prokurátorom alebo ďalším oprávneným subjektom by sa nepriaznivo prejavilo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené a nebolo by žiaduce, aby v prípade, ak už páchatel vykonal trest a došlo aj k zahladeniu odsúdenia, aby generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) alebo minister spravodlivosti mohli podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného smerujúceho k zhoršeniu jeho postavenia, a umožniť tak otvorenie takého trestno-právneho vzťahu, ktorý už bol ukončený, a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatel'a, možno považovať za redukciiu zákonom ustanovených podmienok, dôvodov a okruhu osôb oprávnených podať dovolanie. Legalizujúcim dôvodom takejto redukciiu nemôže byť argumentácia založená na rešpektovaní princípu rovnosti procesných strán, pretože neexistuje legitímny dôvod ani cieľ, pre ktorý by nebolo možné priznať rovnaké procesné práva pre všetky procesné strany. V danom prípade priznať právo podať dovolanie aj voči rozhodnutiu, ktoré vykazuje nezákonnosť a ktoré odsúdený medziasom vykonal. Priznanie, a teda uplatnenie tohto procesného práva vo svojich dôsledkoch znamená naplnenie, a nie popretie podstaty princípu rovnosti procesných strán.

Nepripustnosť dovolania podaného odsúdeným, ktorý už vykonal uložený trest, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať ani z explicitného znenia už citovaných ustanovení Trestného poriadku vzťahujúcich sa na dovolanie. Rozhodnutím, ktorým bola vec právoplatne skončená, je okrem iného aj rozsudok, ktorým bol uložený trest.

V tejto súvislosti nemožno za ústavne udržateľné považovať právne závery, ku ktorým dospel najvyšší súd v napadnutom uznesení, keď konštatoval, že odsudzujúce rozhodnutie osoby, na ktorú sa hľadá akoby odsúdená nebola, je potrebné právne považovať za neexistujúce.

Na rozdiel od prezentovaného právneho záveru najvyššieho súdu je ústavný súd toho názoru, že z hľadiska prípustnosti podania dovolania je bez významu, či sa v dôsledku zahľadania odsúdenia hľadá na osobu odsúdeného ako na osobu, ktorá odsúdená nebola, keďže z hľadiska prípustnosti podania dovolania je rozhodujúce to, či existuje odsudzujúce rozhodnutie a či toto odsudzujúce rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Tomuto záveru plne korešponduje aj znenie citovaného ustanovenia § 165 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého odsudzujúcim rozsudkom je rozsudok, ktorým súd obžalovaného uznal za vinného. Inak povedané, podmienkou podania dovolania je existencia už samotného odsúdenia páchatel'a – podmienkou nie je absencia zahľadania odsúdenia spojená so zákonnou fikciou neodsúdenia. Fikcia neodsúdenia sťažovatel'a vyplýva z vykonania uloženého peňažného trestu na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku, pričom odopretím práva podať

dovolanie proti takémuto právoplatnému rozhodnutiu by nebolo možné naplniť deklarovaný účel inštitútu dovolania, ktorým je odstrániť účinky založené nezákonným právoplatným rozhodnutím.

Ústavný súd na tomto mieste konštatuje, že sa nemôže bez výhrad stotožniť ani s prezentovanými závermi najvyššieho súdu, podľa ktorých odsúdená osoba môže zahladením odsúdenia s fikciou neodsúdenia preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd opomenul, že zahladenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia nezakladá zánik všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením páchatel'a, pretože tieto nemožno obmedzovať výlučne na skutočnosť, že vo výpise z registra trestov sa páchatel'ovi zahladené odsúdenia neuvádzajú, keďže účinky spojené s vykonaným a zahladeným trestom vo vzťahu k odsúdeniu zostávajú zachované vo forme záznamu v odpise z registra trestov. Práve odpis z registra trestov bez evidovaného odsúdenia páchatel'a je v početných prípadoch zákonnou podmienkou a predpokladom na plné uplatnenie subjektívnych práv páchatel'a, napr. práva na zamestnanie.

Ústavný súd poukazuje ďalej aj na to, že vykonaný a zahladený trest postihuje páchatel'a aj sekundárne, keď už samotné právoplatné rozhodnutie, ktorým bol páchatel' uznaný za vinného a bol mu uložený trest, zakladá pre poškodeného právny titul na uplatnenie práva na náhradu škody v civilnom konaní (pokiaľ náhrada škody nebola poškodenému priznaná už v trestnom konaní).

Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že so zahladením odsúdenia páchatel'a nezanikajú ďalšie účinky spojené s uloženým, ale zahladeným trestom, ako je napr. strata vážnosti v spoločnosti, keď účelom uloženého trestu je v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona okrem iného aj vyjadriť morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, ktorý je naplnený už právoplatným uložením trestu, pričom jeho vykonaním a následným zahladením tieto účinky nezanikajú a nie sú ani automaticky reparované.

Osobitne je potrebné zdôrazniť, že aj v zmysle judikatúry samotných všeobecných súdov zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin (R 7/1975). Fikcia, v zmysle ktorej sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený, nelikviduje samotný fakt spáchania činu, nebráni tomu, aby súd pri hodnotení osoby páchatel'a v neskoršom trestnom konaní pre iný trestný čin prizeral na skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin, a aby z toho vyvodil príslušné závery z hľadiska sklonu páchatel'a k trestnej činnosti, jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosti jeho nápravy a podobne. Závažnosť tejto skutočnosti je však zásadne menšia ako závažnosť skutočnosti, že páchatel' už bol odsúdený (R 10/1974).

Účinky spojené s uloženým a zahladeným trestom v dôsledku jeho vykonania postihujú odsúdeného v možnosti uplatnenia jeho subjektívnych práv a civilnoprávných vzťahov a možnosť podať dovolanie v danom prípade predstavuje výkon základného práva na súdnu ochranu, pričom právnym poriadkom umelo konštruovaná skutočnosť – fikcia neodsúdenia, nemôže uprieť či znemožniť odsúdenému prístup k mimoriadnemu opravnému prostriedku, ktorého prípadné vyhodnotenie ako dôvodného a oprava vymedzených procesných a hmotnoprávných chýb môže následne v konečnom dôsledku vyústiť do oslobodenia odsúdeného – tzn. preukázania, že trestný čin nespáchal.

Odopretie práva podať dovolanie odsúdenému len z dôvodu, že sa na neho v dôsledku vykonania mu uloženého peňažného trestu hľadí ako keby nebol odsúdený, neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania obmedzuje prístup odsúdeného k súdnej ochrane, čím zasahuje do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:

Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené boli.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec vrátil na ďalšie

	<u>konanie.</u> <u>Sťažovateľovi priznal úhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, III. ÚS 79/02, III. ÚS 179/2013, IV. ÚS 77/02, III. ÚS 85/09, III. ÚS 190/08, III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, I. ÚS 538/2013, PLZ. ÚS 4/2015 ESLP: Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983, Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prístup k súdu trestné konanie - práva obvineného v trestnom konaní práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na spravodlivý proces dovolenie - prípustnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na súdnu ochranu

spisová značka	III. ÚS 522/2015
populárny názov	Včasnosť odvolania - elektronické podanie
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Najvyšší súd pri overovaní včasnosti podania odvolaní sťažovateľom proti uzneseniam krajského súdu nepostupoval správne, keď vychádzal iba z obsahu predkladacích správ nachádzajúcich sa v jednotlivých spisoch krajského súdu, ktoré údaj o presnom dátume podania odvolaní neobsahovali, čím sa dopustil takého procesného pochybenia, ktoré zbavilo sťažovateľa prístupu k súdu, a tým aj možnosti, aby najvyšší súd ako odvolací súd ním podané odvolania meritórne preskúmal.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ v sťažnostiach uviedol, že žalobami podanými Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sa domáhal preskúmania zákonnosti fiktívnych rozhodnutí starostov obcí Rykynčice, Bátka, Biskupice, Licince a Čekovce, ktoré vydali v správnom konaní o sprístupnenie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. Krajský súd konania zastavil, pretože dospel k záveru, že „žalovaný nemal možnosť poznať obsah žiadosti žalobcu, nedošlo k začatiu konania podľa zákona o slobode informácií, a nemohlo ani dôjsť k založeniu fiktívneho rozhodnutia, ktoré žalobca napáda“. Proti týmto uzneseniam podal sťažovateľ odvolania, ktoré najvyšší súd napadnutými uzneseniami odmietol ako oneskorene podané z dôvodu, že „žalobca podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie až 26. februára 2014 (elektronicky, podpísané zaručeným elektronickým podpisom), teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania“ vyplývajúcej z § 204 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ v sťažnostiach namietal, že odvolania proti uzneseniam krajského súdu podal včas a nebol dôvod, aby ich najvyšší súd odmietol. Podľa jeho názoru to bol práve najvyšší súd, ktorý lehotu na podanie odvolaní posúdil nesprávne, keďže jeho právny zástupca ešte 24. februára 2014 o 8:51 h prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s., podal krajskému súdu poštovou zásielku s podacím číslom UU928549463SK, ktorej obsahom bol CD-nosič s nahratými odvolaniami podpísanými zaručeným elektronickým podpisom. Sťažovateľ poukázal na to, že takáto možnosť podania vyplýva účastníkom súdnych konaní z inštrukcie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky uverejnenej na jeho internetovej stránke, preto mu nemôže byť na ujmu, že v dôsledku nesprávneho zaevidovania podaní elektronickou podateľňou krajského súdu najvyšší súd jeho odvolania meritórne nepreskúmal, čím zároveň porušil jeho základné právo na súdu ohradu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie

<p>z odôvodnenia</p>	<p>podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Úlohou ústavného súdu bolo zistiť, či napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.</p> <p>Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že spornú otázku, či odvolania sťažovateľa proti uzneseniam krajského súdu boli podané včas, a teda v súlade s citovanými procesnoprávnymi predpismi, je v okolnostiach daného prípadu nutné považovať za skutkovú otázku, ktorej preskúmanie je vo všeobecnosti limitované jeho ústavným postavením. Ústavný súd totiž už skôr vyslovil, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ktorým by mohol či mal odhaľovať pravdivosť skutkových tvrdení (I. ÚS 200/2011).</p> <p>Po preskúmaní spisov krajského súdu ústavný súd zistil, že v každom z nich je založená identická fotokópia listu advokátskej kancelárie Bardač s. r. o., z 24. februára 2014 označeného ako „Zaslanie podaní (odvolaní) žalobcu“, ktorého prílohu mal tvoriť „CD nosič s podaniami, 1x“ (ďalej len „list“). List bol krajskému súdu doručený poštou „26-02-2014“ spolu s prílohou „1x CD“ a bol zaevidovaný do registra „Spr“ pod sp. zn. Spr 526/14. Vzhľadom na to, že poštová obálka preukazujúca túto skutočnosť sa v spisoch krajského súdu nenachádzala a na liste nebola vyznačená ani informácia/poznámka, ku ktorej spisovej značke bola poštová obálka pripojená, ústavný súd vyzval predsedu krajského súdu na jej dodatočné predloženie, čo urobil listom sp. zn. Spr 1358/15 z 1. decembra 2015, v ktorom uviedol, že „je zjavné, že zásielka bola podaná na pošte dňa 24. februára 2014“. Zo spisov krajského súdu taktiež vyplýva, že „Prijaté elektronické podanie č. 140226170247127“ elektronická podateľňa krajského súdu prijala a overila 26. februára 2014.</p> <p>Na základe uvedených skutočností považoval ústavný súd za preukázané, že poštová zásielka s podacím číslom UU928549463SK, ktorá bola právnym zástupcom sťažovateľa podaná na poštovú prepravu 24. februára 2014, bola krajskému súdu riadne doručená 26. februára 2014, čo potvrdila nečitateľným podpisom na to splnomocnená osoba. Napriek tomu, že bolo povinnosťou najvyššieho súdu, aby v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku na takéto podanie prihliadol a pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia sa presvedčivo vysporiadal nielen s otázkou, či bolo podané v zákonom ustanovenej lehote, ale najmä s otázkou, či bolo podané zákonom ustanoveným spôsobom, tak neurobil, pretože vychádzal výlučne z predkladacích správ, podľa ktorých „odvolanie voči rozhodnutiu... bolo doručené elektronickým podaním dňa 26. 02. 2014“. Ústavný súd preto dospel k záveru, že najvyšší súd pri overovaní včasnosti podania odvolaní sťažovateľom proti uzneseniam krajského súdu nepostupoval správne, keď vychádzal iba z obsahu predkladacích správ nachádzajúcich sa v jednotlivých spisoch krajského súdu, ktoré údaj o presnom dátume podania odvolaní neobsahovali, čím sa dopustil takého procesného pochybenia, ktoré zbavilo sťažovateľa prístupu k súdu, a tým aj možnosti, aby najvyšší súd ako odvolací súd ním podané odvolania meritórne preskúmal.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 71/97, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 200/2011</p> <p>Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H. v. United Kingdom)</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov § 57 ods. 2 a 3</p> <p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov §</p>

	42 ods. 1 zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov § 204 ods. 1
kľúčové slová	Odvolaie - oneskorené

Nález - priet'ahy:

spisová značka	III. ÚS 171/2015
populárny názov	Priet'ahy v konaní o určenie neplatnosti závetu
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	18.11.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“). Sťažovateľka v namietanom konaní, ktorého predmetom je určenie neplatnosti alografného závetu a listiny o vydedení a po rozšírení petitu aj určenie, že dôvody na vydedenia nie sú dané, vystupuje ako odporkyňa. Konanie sa pre okresným súdom začalo v roku 2005.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.</p> <p>1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že spory súvisiace s dedičským konaním tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne zložité. Skutková zložitost' sporov, ktorých predmetom je námietka neplatnosti závetu či posúdenie otázky existencie dôvodov vydedenia, môže vyplývať z potreby rozsiahlejšieho dokazovania, najmä nevyhnutného znaleckého dokazovania, avšak ani pri zohľadnení tejto skutočnosti nie je možné konštatovať mimoriadnu či neštandardnú faktickú a skutkovú zložitost' veci, keďže postupy pri dokazovaní v obdobných veciach je možné označiť v praxi všeobecných súdov za dostatočne štandardizované. Samotnú skutkovú zložitost' veci v tomto prípade nemožno dávať do súvislosti s neefektívnou činnosťou okresného súdu.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľky a jej právnych zástupcov. Ide najmä o nedostatočné informovanie okresného súdu o zmenách v právnom zastúpení odporkyne, ktoré malo za následok potrebu realizácie väčšieho množstva procesných úkonov zameraných na odstránenie týchto nedostatkov. Konkrétne ide najmä o situáciu, keď odvolanie v mene sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu podali nezávisle na sebe dvaja právni zástupcovia odporkyne, pričom o odvolaní či vypovedaní splnomocnenia udeleného pôvodnému právnenmu zástupcovi nemal okresný súd žiadnu vedomosť. Rovnako tak nová právna zástupkyňa sťažovateľky ani sťažovateľka sama neoznámili okresnému súdu zmenu sídla právnej zástupkyne či jej neskoršie vyčiarknutie zo zoznamu advokátov. Všetky skutočnosti uvedené</p>

	<p>v tomto bode nálezu ústavný súd musel zohľadniť pri určení výšky finančného zadostučinenia.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a hneď na úvod poukázal na to, že trvanie namietaného súdneho konania v dĺžke viac ako 10 rokov, z toho 7 rokov na okresnom súde, je už samo osebe neprimerané. Ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu v namietanom konaní sa nevyznačoval významnejšími obdobiami úplnej pasivity či nečinnosti. Na druhej strane však okresný súd postupoval často nesústreďene a neefektívne. V prvom rade je potrebné poukázať na obdobie od podania návrhu po prvé pojednávanie, kde okresnému súdu trvalo takmer rok, aby odstránil nedostatky podania a vo veci uskutočnil pojednávanie. Hoci nie je možné na ťarchu okresného súdu pripísať obdobia, kedy vo veci konať nemohol, keďže spis sa nachádzal v dôsledku uplatnených riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov na súdoch vyššej inštancie (spolu 2 roky a 3 mesiace), závery najvyššieho súdu uvedené v odôvodnení jeho zrušujúceho uznesenia, ktorými vytyka nevykonanie nevyhnutného dokazovania, aj v tomto prípade svedčia o neefektívnosti postupu okresného súdu, ktorý vo veci rozhodol bez náležitého zistenia skutkového stavu, čo malo za následok zrušenie jeho rozhodnutia, a tým aj predĺženie celého konania.</p> <p>Neefektívnym sa tiež javí postup okresného súdu, ktorý napriek žiadosti znalca tomuto predložil súdny spis až po desiatich mesiacoch od jeho ustanovenia, hoci mu už skôr predĺžil lehotu na podanie znaleckého posudku o 6 mesiacov oproti pôvodne určenej lehote. Aj táto skutočnosť prispela k celkovej dĺžke znaleckého konania v trvaní viac ako 18 mesiacov, čo je doba výrazne prevyšujúca aj lehotu poskytnutú znalcovi na základe jeho žiadosti o predĺženie lehoty na podanie znaleckého posudku.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu Trnava prikázal konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie v sume 1 000 € a úhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup

spisová značka	III. ÚS 286/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o neplatnosť darovacej zmluvy
sudca spravodajca	JUDr. Ivetta Macejková PhD.
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	25.11.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Za prieťahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci. Dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľmi uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prieťahov v konaní okresného súdu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“). Sťažovateľ bol odporcom v konaní, v ktorom sa navrhovatelia v 1. a 2. rade domáhajú určenia neplatnosti darovacej zmluvy. Predmetný návrh bol okresnému súdu doručený 31. októbra 2003.

z odôvodnenia

Postup okresného súdu v namietanom konaní bol predmetom už dvoch nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). V prvom náleze sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 ústavný súd vyslovil, že právo účastníkov konania (v tomto prípade navrhovateľov) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov bolo postupom okresného súdu porušené, a prikázal okresnému súdu konať bez prietáhov. V druhom náleze sp. zn. III. ÚS 194/2013 z 28. augusta 2013 ústavný súd vyslovil, že právo účastníka konania (v tomto prípade odporkyne v 2. rade) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov bolo postupom okresného súdu porušené. V týchto dvoch nálezoch sa ústavný súd zaoberal procesným postupom okresného súdu a jeho úkonmi v konaní od momentu začatia konania, t. j. od 31. októbra 2003, až do 28. augusta 2013. V tomto období už ústavný súd dvakrát rozhodol, že postup okresného súdu v konaní sa vyznačoval zbytočnými prietahmi, no porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vyslovil voči iným účastníkom daného konania než je sťažovateľ v tejto veci. Vzhľadom na už uvedené sa ústavný súd vo vzťahu k popisu procesného postupu okresného súdu zamerlal podrobnejšie na obdobie po 28. auguste 2013 a skúmal ho len do 8. októbra 2014, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie Krajského súdu v Žiline ktorým bolo konanie voči sťažovateľovi právoplatne zastavené.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňoval tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESJP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

1. Ústavný súd sa stotožňuje so svojím názorom vyjadreným v skorších nálezoch (sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 a sp. zn. III. ÚS 194/2013 z 28. augusta 2013), podľa ktorých spory o takéto nároky nie sú právne zložité a existuje k nim aj stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov. Ústavný súd, vychádzajúc z doterajšieho priebehu napadnutého konania, nezistil ani žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o mimoriadnej faktickej zložitosti veci, hoci na priebeh konania mohli mať nepochybne vplyv aj podávané námietky zaujatosti zákonných sudcov zo strany odporcov a návrhy na prikázanie veci inému súdu, resp. rozhodovanie o návrhoch predbežných opatrení, opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam okresného súdu, ako aj iné okolnosti, ktoré súviseli na začiatku konania s častým odročovaním, resp. rušením pojednávaní z dôvodu neúčasti odporcov (aj sťažovateľa).

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa, ústavný súd preskúmal celé konanie od jeho začiatku a zistil, že aj sťažovateľ v postavení odporcu v 1. rade prispel k predĺženiu posudzovaného konania tým, že opakovane svojou neúčastou spôsobil odročenie pojednávania. Sťažovateľ tiež podával množstvo návrhov, často aj neodôvodnených (námietky zaujatosti zákonného sudcu, prípadne všetkých sudcov okresného súdu, návrh na prikázanie veci inému súdu, návrh na prerušenie konania), o ktorých musel rozhodovať najprv okresný súd a po podaní opravného prostriedku aj odvolací súd.

Ústavný súd však pri hodnotení postupu sťažovateľa bral do úvahy i to, že ako účastník konania nesporne mal právo na procesné úkony, ktoré urobil. Za prietahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania však neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci. V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľmi uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prietáhov v konaní okresného súdu.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a poukázal na to, že takmer 11-ročné trvanie preskúmaného konania je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané a neospravedlňiteľné.

Ústavný súd odkázal na závery vyjadrené vo svojom skoršom náleze sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 vo vzťahu k obdobiu od 31. októbra 2003 do 27. januára 2011 a v náleze sp. zn. III. ÚS 194/2013 z 28. augusta 2013 vo vzťahu k obdobiu od 27. januára 2011 do 28. augusta 2013, na základe ktorých

	<p>ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva iných sťažovateľov, pretože tieto závery sú aplikovateľné aj v prípade sťažovateľa (zbytočné prietahy v trvaní deväť mesiacov, neefektívna a nesústredená činnosť okresného súdu, ako aj fakt, že prvé pojednávanie po vyslovení porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavným súdom sa uskutočnilo až 28. septembra 2012, t. j. po roku a pol od doručenia súdneho spisu ústavným súdom).</p> <p>Ako to vyplýva z uvedeného prehľadu procesných úkonov okresného súdu, postup okresného súdu po 28. auguste 2013 bol v celku plynulý bez výrazných období nečinnosti, avšak, posudzujúc konanie okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi ako celok, celková doba trvania súdneho konania, <u>ktoré trvalo do 8. októbra 2014</u> (keď rozhodnutie o zastavení konania voči sťažovateľovi ako odporcovi v 1. rade nadobudlo právoplatnosť), t. j. takmer 11 rokov, je neúnosná a z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná aj vzhľadom na skutočnosť, že vo vzťahu k postupu okresného súdu ústavný súd vyslovil prietahy v tomto konaní už dvakrát.</p> <p>Pretože ústavný súd v súvislosti s porušením označeného základného práva iných sťažovateľov v napadnutom konaní už vo svojom skoršom náleze sp. zn. III. ÚS 354/2010 prikázal, aby okresný súd konal bez zbytočných prietahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú účastníci tohto konania, nebolo potrebné tento príkaz opakovať.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca porušené bolo.</u> <u>Sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 500 € a náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietahov prietahy v konaní - opakované prietahy v konaní - neefektívny postup</p>

spisová značka	III. ÚS 362/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Eubomír Dobřík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Nielen nečinnosť, ale aj neefektívna (nesústredená) činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia obrátili na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“). Sťažovatelia ako účastníci konania v procesnom postavení navrhovateľov namietali nečinnosť okresného súdu v konaní o zaplatenie požadovanej sumy s príslušenstvom. Z ich sťažnosti vyplýva, že okresný súd vo veci ich žaloby dlhodobo nenariad'oval termíny pojednávania, resp. ich opakovanie odročoval bez konania vo veci.

z odôvodnenia	<p>Otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníkov konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd.</p> <p>1. Pokiaľ ide o prvé kritérium hodnotenia, ktorým je právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že predmetom konania je žaloba o zaplatenie požadovanej sumy s príslušenstvom. Po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnú vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdництва. Súd sa tiež môžu opierať o dostatok stabilizovanej judikatúry v tejto oblasti.</p> <p>2. V správaní sťažovateľov ústavný súd nezaznamenal žiadne okolnosti, ktoré by prispeli k predĺženiu posudzovaného konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu. Na základe prehľadu úkonov v danej veci ústavný súd konštatoval, že toto konanie je poznačené ako celok neefektívnosťou, nekoncentrovanosťou a prietáhmi v konaní.</p> <p>V počiatočnej fáze okresný súd síce vykonával úkony vo veci, avšak po zrušení platobného rozkazu (2. februára 2011) a prevedení spisu do oddelenia občianskoprávných vecí (16. mája 2011) okresný súd nekonal viac ako 1 rok a 1 mesiac. Ďalšie obdobie nečinnosti ústavný súd zistil v období od 28. novembra 2012 do 26. augusta, resp. 13. januára 2015 (viac ako 2 roky). Neefektívny a nesústredený bola aj postup okresného súdu, keď po dvoch rokoch a piatich mesiacoch okresný súd zrušil uznesenie, ktorým vyhlásil dokazovanie za skončené, a tiež zrušil uznesenie, ktorým bolo pojednávanie odročené pre účely vyhlásenia rozsudku a ďalej pojednával vo veci. Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním efektivity namietaného konania upriamuje pozornosť na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj neefektívna (nesústredená) činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia obrátili na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II porušené bolo. Sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému vo výške 1 200 € a úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>prietáhy v konaní - neefektívny postup práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietáhov</p>

spisová značka	III. ÚS 378/2015
populárny názov	Prietáhy v konaní o neplatnosť právnych úkonov
sudca spravodajca	Ľubomír Dobřík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Za prietáhy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.
skutkový stav a základné	Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci

fakty	bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní o jej návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu z 23. decembra 2005.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.</p> <p>1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že konania o určenie neplatnosti právneho úkonu tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Ústavný súd nezistil, že by išlo o právne alebo skutkovo zložitú vec.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných prietáhov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľky. Sťažovateľka podala návrh na začatie konania a návrh na nariadenie predbežného opatrenia s procesnými vadami, ktoré bolo treba odstraňovať.</p> <p>K predĺženiu posudzovaného konania prispelo čiastočne aj to, že sťažovateľka podala viackrát odvolanie proti niektorým procesným rozhodnutiam okresného súdu, o ktorých musel rozhodovať Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ale na druhej strane ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľky bral do úvahy to, že ako účastníčka konania nesporne má právo na tieto procesné úkony, ktoré urobila. Za prietahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci. V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľkou uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prietáhov v konaní okresného súdu.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania v dĺžke viac ako 9 rokov, z toho na okresnom súde takmer 7 rokov, je už samo osebe neprimerané. Do dnešného dňa nie je vec právoplatne skončená. Ústavný súd poukázal na to, že aj bez toho, aby bližšie určoval obdobia nečinnosti okresného súdu, už samotná dĺžka predmetného konania na okresnom súde je neprimeraná. Okresný súd v konaní postupoval neefektívne, o čom svedčí skutočnosť, že uznesením okresného súdu bolo zastavené konanie pre prekážku listispendencie. Uznesením krajského súdu bolo rozhodnutie okresného súdu o zastavení konania síce potvrdené, avšak následne uznesením najvyššieho súdu bolo v rámci dovolacieho konania uznesenie krajského súdu zrušené. Uznesením krajského súdu bolo zrušené uznesenie okresného súdu o zastavení konania. Uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu v § 100 ods. 1 OSP, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.</p> <p>Vyjadrenie okresného súdu, v ktorom poukázal na nedostatočné obsadenie súdu, ústavný súd nemohol akceptovať, pretože v súlade s ustálenou judikatúrou nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v konaní.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu Bratislava I prikázal konať bez zbytočných prietáhov</u></p>

	<u>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 300 € a úhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietáhov prietahy v konaní - nadmerná zaťaženosť, nadmerné množstvo vecí

spisová značka	III. ÚS 426/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o neplatnosť darovacej zmluvy
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Je neprijateľné, aby právna neistota sťažovateľov v napadnutom konaní nebola odstránená po uplynutí viac ako 12 rokov od začatia konania, a to ani napriek tomu, že ústavný súd už svojím nálezhom konštatoval existenciu zbytočných prietáhov a okresnému súdu prikázal, aby v napadnutom konaní postupoval bez zbytočných prietáhov.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sú v predmetnom súdnom konaní účastníkmi konania v procesnom postavení navrhovateľov. Konanie, v ktorom sa sťažovatelia domáhajú určenia neplatnosti darovacej zmluvy, začalo podaním návrhu 31. októbra 2003. Ústavný súd už nálezhom sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 rozhodol, že v petite sťažnosti označené práva sťažovateľov boli postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému v sume 1 500 €, ako aj úhradu trov konania.
z odôvodnenia	Prí posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovanej veci. 1. Ústavný súd v zhode s hodnotením vysloveným v predchádzajúcich nálezhoch týkajúcich sa tejto veci konštatoval, že predmetom napadnutého konania vedeného okresným súdom je návrh na určenie neplatnosti darovacej zmluvy, pričom sťažovatelia sú v konaní v procesnom postavení navrhovateľov v 1. a 2. rade. Podľa názoru ústavného súdu spory o takéto nároky nie sú právne zložité a existuje k nim aj dostatočné množstvo stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o mimoriadnej faktickej zložitosti veci, a teda by mohli ovplyvniť zásadným spôsobom priebeh napadnutého konania. 2. Ústavný súd posudzoval aj správanie sťažovateľov vo vymedzenej etape napadnutého konania (v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011) a nezistil také skutočnosti, ktoré by

	<p>v súvislosti s predĺžením priebehu napadnutého konania bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľov.</p> <p>Čo sa týka hodnotenia procesných návrhov sťažovateľov podaných v priebehu napadnutého konania, ústavný súd poukázal na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej za prietahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania však neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.</p> <p>3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu vo vymedzenej etape napadnutého konania. Podľa názoru ústavného súdu aj keď postup okresného súdu bol v zásade plynulý, na druhej strane nebol dostatočne efektívny. V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukázal na svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 127/08, III. ÚS 152/08), podľa ktorej je neprijateľné, aby právna neistota sťažovateľov v napadnutom konaní nebola odstránená po uplynutí viac ako 12 rokov od začatia konania, a to ani napriek tomu, že ústavný súd už svojím nálezmom sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 konštatoval existenciu zbytočných prietahov a okresnému súdu prikázal, aby v napadnutom konaní postupoval bez zbytočných prietahov.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne skúmať vykonané procesné úkony a berúc do úvahy aj celý doterajší priebeh napadnutého konania konštatoval, že neefektívnym postupom okresného súdu v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 došlo k zbytočným prietahom. Ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov vzhľadom na to, že táto povinnosť mu už bola uložená nálezom sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v období po právoplatnosti nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 354/2010 z 2. marca 2011 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému v sume 1 000 € a úhradu trov konania.</u></p>
použitý odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní - opakované dar, darovanie - darovacia zmluva

spisová značka	III. ÚS 430/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd zohľadňuje, že sťažovateľ ako účastník konania má nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil, na druhej strane poukazuje na to, že za prietahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nemožno pripísať zodpovednosť na vrub súdu konajúcemu vo veci. V súlade s touto judikatúrou preto čas potrebný na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľa ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prietahov v konaní okresného súdu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

	<p>(ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“).</p> <p>Konanie o zaplatenie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, v ktorom sťažovateľ namieta prieťahy, začalo jeho žalobným návrhom z 23. decembra 2003.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Otázku existencie zbytočných prieťahov v konaní, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníkov konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd.</p> <p>1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodnutie o zaplatenie sťažovateľom nárokovanej sumy, ktorú požaduje zaplatiť od viacerých odporcov z titulu nemajetkovej ujmy. Ide o konanie, ktoré spravidla nebýva skutkovo zložitá ani po právnej stránke náročná. Návrhy tohto typu tvoria častú a bežnú agendu okresných súdov. Ústavný súd z preštudovaného spisu nezistil, že by išlo o právne alebo skutkovo zložitú vec.</p> <p>2. Ďalším kritériom, ktoré ústavný súd posudzoval, bolo správanie účastníkov konania. Ústavný súd konštatuje, že k spomaleniu konania a k prieťahom v ňom výrazne prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľa. Návrh sťažovateľa nemal zákonom predpísané náležitosti a vadami boli poznamenané aj ďalšie jeho podania predstavujúce návrhy na zmenu a doplnenie žaloby vrátane návrhu na vstup ďalších účastníkov do konania na strane odporcov. Sťažovateľ tiež viackrát vzniesol námietku zaujatosti voči sudcom konajúcim vo veci, čo bolo dôvodom na zrušenie nariadených termínov pojednávania. Ústavný súd zohľadňuje, že sťažovateľ ako účastník konania má nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil, na druhej strane poukazuje na to, že za prieťahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nemožno pripísať zodpovednosť na vrub súdu konajúcemu vo veci. V súlade s touto judikatúrou preto čas potrebný na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľa ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prieťahov v konaní okresného súdu.</p> <p>3. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu súdu, v posudzovanom prípade sa v konaní okresného súdu vyskytli dlhšie obdobia nečinnosti, predovšetkým v období od 20. decembra 2004 až do 20. januára 2010, resp. 30. marca 2011, keďže úkony súdu v období od 20. januára 2010 do 30. marca 2011 spočívali len v opakovanom zisťovaní miesta pobytu sťažovateľa. Okrem nečinnosti bol postup okresného súdu v napadnutom konaní poznačený aj neefektívnosťou. Ako neefektívny hodnotí ústavný súd postup súdu pri zisťovaní miesta pobytu sťažovateľa v období od 20. januára 2010 do 18. januára 2011, predčasné predloženie spisu a bezdôvodné predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti.</p> <p>Ústavný súd zároveň konštatuje neprimeranú celkovú dĺžku posudzovaného konania, ktoré do doby podania ústavnej sťažnosti celkovo trvalo už 10 rokov a takmer 2 mesiace bez toho, aby bolo prijaté meritórne rozhodnutie vo veci. Skutočnosť, že okresný súd do podania sťažnosti ústavnému súdu vo veci nedokázal rozhodnúť ani viac ako po desiatich rokoch od začatia konania, je neakceptovateľná. V tejto súvislosti už ústavný súd judikoval, že ak už konanie trvá neprimerane dlho, má všeobecný súd venovať zvláštnu pozornosť jeho urýchleniu.</p> <p>Ústavný súd pri rozhodovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia zohľadnil aj názor vyslovený v inej sťažovateľovej veci sp. zn. I. ÚS 579/2014, ktorým odôvodnil nepriznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi. Ako z neho vyplýva, sťažovateľ opakovane podáva na súdy nekvalifikované podania, ktorými zaťažuje súdy a iné štátne orgány v Slovenskej republike najmä so zámerom získať z uvedených káuz čo najviac finančných prostriedkov bez ohľadu na ich opodstatnenosť. Zároveň ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní sp. zn. 9 C 257/2004 bola ústavným súdom dvakrát odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie jeho</u></p>

	<u>záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I porušené bolo. Okresnému súdu Bratislava I prikázal konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € a úhradu trov právneho zastúpenia.</u>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup prieťahy v konaní - nečinnosť

spisová značka	III. ÚS 486/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o vyporiadanie BSM
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	01.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Napadnuté konanie začalo 29. mája 2012, keď bol krajskému súdu po podanom odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III predložený súdny spis na rozhodnutie. Sťažovateľka vystupuje v napadnutom konaní ako navrhovateľka.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokovanej veci. 1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že spory o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zásade nemožno po právnej ani po skutkovej stránke hodnotiť ako zložité. Vzhľadom na okolnosti danej veci sa uvedené konštatovanie v celom rozsahu vzťahuje aj na odvolacie konanie napadnuté sťažnosťou. 2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom, podľa ktorého ústavný súd z pohľadu prieťahov posudzuje priebeh napadnutého konania. Ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bolo v súvislosti s dĺžkou konania potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľky. Na eventuálny podiel sťažovateľky na predĺžení napadnutého konania nepoukázal ani krajský súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol samotný postup krajského súdu. Ústavný súd hodnotiac doterajší priebeh napadnutého konania konštatoval, že jeho priebeh je potrebné hodnotiť ako neefektívny. O uvedenom svedčí skutočnosť, že krajský súd o podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu síce rozhodol uznesením z 29. októbra 2013 (približne po 1 roku a 5 mesiacoch), keď uvedený rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, no po podaní dovolania sťažovateľkou proti uzneseniu krajského súdu najvyšší súd toto uznesenie zrušil a vec krajskému súdu vrátil na ďalšie konanie, v dôsledku čoho nepochybne došlo k predĺženiu napadnutého odvolacieho konania. Zbytočné

	<p>prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave porušené bolo.</u> <u>Krajskému súdu v Bratislave prikázal, aby konal bez zbytočných prieťahov.</u> <u>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup spoluvlastníctvo - bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

spisová značka	III. ÚS 493/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.12.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v konaní.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní o jej žalobe z roku 2000 o zaplatenie peňažnej sumy.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.</p> <p>1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že konania o zaplatenie peňažnej sumy tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Ústavný súd nezistil, že by išlo o právne alebo skutkovo zložitú vec.</p> <p>2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných prieťahov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľky. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané prieťahy súvisiace s doručovaním predvolania na pojednávanie a zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, ktoré neboli doručované do ústavu na výkon väzby, ale na adresu, ktorú sťažovateľka uviedla na doručovanie písomností, nesprávne doručovanie bolo spôsobené tým, že sťažovateľka neoznámila súdu zmenu adresy na doručovanie písomností. Tento prieťah ide na vrub sťažovateľky. Taktiež práceneschopnosť konateľa sťažovateľky od</p>

	<p>pojednávania nariadeného na 21. jún 2010 do 28. novembra 2011 prispela k predĺženiu konania a túto dobu nemožno počítať na ťarchu okresného súdu.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania v dĺžke 15 rokov, z toho na okresnom súde takmer 14 rokov je už samo osebe neprimerané. Do dnešného dňa nie je vec právoplatne skončená. Ústavný súd poukázal na to, že aj bez toho, aby bližšie určoval obdobia nečinnosti okresného súdu, už samotná dĺžka predmetného konania na okresnom súde je neprimeraná. Okresný súd v konaní postupoval neefektívne, o čom svedčí skutočnosť, že rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) bol prvostupňový rozsudok zrušený a vec bola vrátená okresnému súde na ďalšie konanie. Uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu v § 100 ods. 1 OSP, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.</p> <p>Vyjadrenie okresného súdu, v ktorom poukázal na nedostatočné obsadenie súdu, ústavný súd nemohol akceptovať, pretože v súlade s ustálenou judikatúrou nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v konaní.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I porušené bolo. Okresnému súdu Bratislava I prikázal konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € a úhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní - neefektívny postup prieťahy v konaní - nadmerná zaťaženosť, nadmerné množstvo vecí

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.